

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Α' Κώδικες Σπ. Λάμπρου.

(Συμπληρώσεις και διορθώσεις εις την καταγραφήν Λάμπρου)

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1959 περιήλθον εἰς τὸ Σπουδαστήριον Βυζαντινῆς καὶ Νεοελληνικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐκ δωρεᾶς τῶν κυριῶν Λ. Τσαλδάρη καὶ Χ. Μαλάμου, οἱ κώδικες τῆς Συλλογῆς Σπ. Λάμπρου, ὁ κατάλογος τῶν ὁποίων ἐδημοσιεύθη ἐκ τῶν καταλοίπων αὐτοῦ ὑπὸ Κ. Ι. Δυοβουνιώτου¹. Κατὰ τὴν τελευταίαν δὲ πενταετίαν τὸ ἐν λόγῳ Σπουδαστήριον ἐπλουτίσθη καὶ δι' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐτέρων χειρογράφων κωδίκων προερχομένων ἐξ ἀγορᾶς ἢ δωρεῶν.

Διὰ τοῦ παρόντος δημοσιεύματος ἀποσκοπεῖται ἡ συστηματικὴ περιγραφή πάντων τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Σπουδαστηρίου, ὧν ἡ μελέτη τοῦ περιεχομένου θὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρων ἐργασιῶν.

Ἐν τῷ Κατάλογῳ τῶν Χειρογράφων Κωδίκων προετάχθησαν οἱ κώδικες τῆς συλλογῆς Λάμπρου — ὧν ὁ ἀριθμὸς τηρεῖται ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν τῆς παλαιότερας περιγραφῆς — καὶ ἔπονται οἱ ἐξ ἄλλων πηγῶν προερχόμενοι.

Πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ σημειωθῇ ὅτι διὰ τοὺς κώδικας τῆς Συλλογῆς Σπ. Λάμπρου ἠλέγχθη ἡ ὑπὸ τοῦ πρώην κατόχου αὐτῶν γενομένη περιγραφή, διωρθώθησαν παρατηρηθέντα ἐν αὐτῇ σφάλματα, συνεπληρώθη ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν φύλλων ἢ σελίδων τῶν κωδίκων ἔνθα τὰ διάφορα κείμενα, ἐσημειώθη ἡ ἀρχὴ ἐπιστολῶν, λόγων, ἐπιγραμματίων καὶ ἀνεγράφησαν κείμενα ἢ ἐνθυμήσεις καὶ χρονικὰ σημειώματα παραλειφθέντα κατὰ τὴν πρώτην περιγραφὴν². Ἐνίοτε δὲ ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον ὅπως ἀντικατασταθῇ ἡ παλαιὰ περιγραφή διὰ νέας ὧς ἐπὶ παραδείγματι προκειμένου περὶ τοῦ κώδ. 21, κλπ.

Ἐν τῷ παρόντι τόμῳ τῆς Ἑπετηρίδος δημοσιεύεται ἡ περιγραφή τῶν κωδίκων 1-19. Ὁ πλήρης κατάλογος θὰ συμπληρωθῇ διὰ τοῦ ἐπομένου τόμου, ἔνθα θὰ καταχωρισθοῦν καὶ αἱ σχετικαὶ σημειώσεις καὶ οἱ ἀναγκαῖοι Πίνακες (βιβλιογράφων, κτητόρων κλπ.).

1. Σπ. Λάμπρου, Κατάλογος τῶν κωδίκων τῶν ἐν Ἀθήναις Βιβλιοθηκῶν πλὴν τῆς Ἑθνικῆς: Δ' Κώδικες τῆς Βιβλιοθήκης Σπουρ. Λάμπρου, «Νέος Ἑλληνομνήμων» 12⁷ (1923), σ. 82 κ.ἑξ. Ἄς σημειωθῇ ὅτι ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Σπ. Λάμπρου περιγεγραμμένων κωδίκων λείπουν οἱ ὑπ' ἀρ. 28 καὶ 34, οἵτινες ἐν τῇ δωρεᾷ ἔχουν ἀντικατασταθῇ διὰ δύο μουσικῶν χειρογράφων εὐρωπαϊκῆς παρασημαντικῆς.

2. Αἱ σημαντικώτεραι τῶν ἐν λόγῳ προσθηκῶν περιεχλείσθησαν ἐντὸς ὀρθογωνίων ἀγγυλῶν [].

1

Περγ. 0,21×0,17. Αἰῶνος XI (φ. 171).

Τετραευάγγελον.

Ἀρχεται ἀκέφαλον ἀπὸ τοῦ τρίτου φύλλου τοῦ τετραδίου β' [νῦν φ. 1r] διὰ τῶν λέξεων... αὐτόν· οὕτως οὖν προσέχεσθε ὑμεῖς (Ματθαίου 5' 9). Μεταξὺ τῶν φ. 14v καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν (ΙΓ' 14) καὶ 15r ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ (ΙΗ' 2) λείπουνσι δέκα φύλλα, ἥτοι ὅλον τὸ τετραδίου δ' καὶ τὰ δύο πρῶτα φύλλα τοῦ ε'. Μεταξὺ δὲ τῶν φ. 19v ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, οὐκ οἴ(δατε) (Κ' 22) καὶ 20r (ὑπο)ζυγίου· πορευθέντες (ΚΑ' 6) λείπει τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ τετραδίου ε'. Τὸ Εὐαγγέλιον Ματθαίου τελευτᾷ ἐν φ. 40v. Ἐν φ. 41r - v τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου. Μεταξὺ τῶν φ. 41v - 42r (ἀφέν)τες τὸν ὄχλον λείπουνσι δέκα φύλλα, ἐν οἷς καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου [λήγοντος ἐν φ. 72r], ἥτοι τὰ δύο τελευταῖα φύλλα τοῦ τετραδίου η' καὶ ὅλον τὸ θ'. — Τὸ ιγ' τετραδίου σύγκειται ἐξ ἑννέα φύλλων, ὧν τὸ 74v ἀρχήθεν ἄγραφον. — [Φ. 72v - 74r «Κεφάλαια τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου»]. Ἐν φ. 75r, ἐνθα ἀρχεται μετὰ τοῦ τετραδίου ιδ' τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν ἀξιόλογον πολύχρωμον ἐπίτιτλον καὶ ὁμοίως πολύχρωμον ἀρχικὸν Ε. Τὸ τετραδίου ιε' σύγκειται ἐξ ἑπτὰ μόνων φύλλων, τοῦ ὀγδόου ἀποκοπέντος καὶ σφριζομένης μικρᾶς μόνον αὐτοῦ λωρίδος πρὸς τῇ ράχει. Ἀλλὰ τοῦ κειμένου οὐδὲν λείπει. Τελευτᾷ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Λουκᾶ ἐν φ. 138v. Μεταξὺ τοῦ φ. 138, ὅπου ἀρχεται τὸ τετραδίου κβ', καὶ τοῦ 139 λείπουνσι τὰ λοιπὰ ἐξ φύλλα τοῦ τετραδίου τοῦτου. Τὸ φ. 139r ἄγραφον, ἐν δὲ τῷ φ. 139v «Κεφάλαια τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου». Ἐν φ. 140r, ἐνθα ἀρχεται τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην, ἄξιον λόγου πολύχρωμον ἐπίτιτλον καὶ ὁμοίως πολύχρωμον ἀρχικὸν Ε. Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου μένει κολοβὸν μετὰ τοῦ κώδικος ἐν φ. 171v ἐν ταῖς λέξεσιν ἧ τοὺς πόδας (νήρασθαι) (ΙΓ' 10).

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν παραγράφων χρυσαῖ. Ὅμοιως χρυσοῖ οἱ ἀριθμοὶ τῶν παραγράφων καὶ κεφαλαίων καὶ αἱ ἐπιγραφαί.

Ἐν φ. 74v καὶ 138v ἄσχημα δοκίμια κονδυλίου [χειρὶ νεωτᾶτη]. Μεταξὺ τούτων [ἐν φ. 74v:] « ἄρξον χήρ μου ἀγάθῃ γράψῃ γράμματα λὰ μὲ δαρθίς | κ(αί) μάλῳθῃς και εισται ρα μαι τανῳθίς. [Ἐπίσης: τὸ τεῖ μῳῳτατο κ(αί) εὐγαννῳῳάτο κύριο κυρ δημητράκν | τῳιολακῳγλο ηγαπιτος προσκν(ῳῳ)].

Στάχσις νεωτᾶτη.

2

Περγ. 0,204×0,142. Αἰῶνος XII (φ. 281).

Τετραευάγγελον

Προτάσσεται α' (φ. 1r-9r) «*Δήλωσις διαλαμβάνουσα τὴν τοῦ χρόνου τῶν εὐαγγελίων ἀνάγνωσιν καὶ τὴν τῶν εὐαγγελιστῶν διαδοχὴν πόθεν τε ἄρχονται καὶ ποῦ καταλήγουσι*» — β' (φ. 9r-10v) «*Τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια*».

Ἐν φ. 10v τὰδε : Τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον πρὸς τοὺς ἐξ Ἰουδαίων ἐξεδόθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ διὰ γραμμάτων ἐβραϊκῶν διατοῦτο γὰρ ἅτε Ἑβραίοις γράφων, οὐδὲν πλέον ἐζήτησε δεῖξαι ἢ ὅτι ἀπὸ Ἀβραὰμ καὶ Δαυὶδ ἦν ὁ Χριστός. Ἐπεται καταλογάδην γεγραμμένον τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα :

Ματθαῖον τόδε ἔργον ἀριστοπόνοιο τελώνων,
 δς τόκον ἔφρασε θεῖον ἀπειρογάμοιο γυναικός,
 ἡ τέκεν ἄσπορον νιόν, δν οὐ χάδεν οὐρανὸς εὐρύς
 Χριστὸν ἀεὶ ζῶοντα Θεόν, βροτὸν αὐτὸν ἐόντα.

[3 χάθεν οὐρανὸς Λάμπρος]

Ἐπεται (φ. 11r-87r) «*Τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον*». — Ἐν φ. 87r-88r «*Τοῦ κατὰ Μάρκον ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια*». Ἐν φ. 88v Ἰστέον ὅτι τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ὑπηγορεύθη ὑπὸ Πέτρου ἐν Ῥώμῃ ἐποιήσατο δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ προφητικοῦ λόγου τοῦ ἐξ ὕψους ἐπιόντος τῷ Ἡσαΐα τὴν περικοπὴν εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελίου δηλοῦν. Ἐπεται καταλογάδην γεγραμμένον τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα :

Ὅσσα περὶ Χριστοῦ θεηγόρος ἔθνεα Πέτρος
 κηρύσσω ἐδίδαξεν ἀπὸ στομάτων ἐριτίμων,
 ἐνθάδε Μάρκος ἄγειρε καὶ ἐν σελίδεσσιν ἔθηκε
 τοῦνεκα καὶ μερόπεσιν εὐάγγελος ἄλλος ἐδείχθη.

Ταῦτὸ δ' ἐπαναλαμβάνεται καὶ κατωτέρω χειρὶ τοῦ ιζ' αἰῶνος. — Ἐν φ. 90r «*Τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον*». — Ἐν φ. 138v-140r «*Τὸ [sic] κατὰ Λουκᾶν ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια*». Ἐν τέλει (φ. 140r) Ἰστέον ὅτι τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον ὑπηγορεύθη ὑπὸ Παύλου ἐν Ῥώμῃ ἅτε δὲ ἱερατικοῦ χαρακτῆρος ὑπάρχον, ἀπὸ Ζαχαρίου τοῦ ἱερέως θυμίωντος ἡρξάτο. Ἐπεται καταλογάδην γεγραμμένον τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα :

Λουκᾶς ἠπιόθυμος ἀκεστορήης ἐπίστωρ
 ἀθανάτου Χριστοῦ γένος καὶ θέσκελα ἔργα,

ἀτρεκέως κατέλεξε καὶ ὥς θάνεν ἄμμε σαώσας
καὶ πάλιν ἐκ τύμβοιο θορῶν μερόπεσσιν ἐδείχθη,
ἐνθεν δ' οὐρανίην ὑπὲρ ἄντυγα Πατρὶ φαάνθη.

[2 ἀθανάτοι' cod. || 3 θάνων Λάμπρος]

— 'Εν φ. 141r-222r «Τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον». — 'Εν φ. 222v «Τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια». — 'Εν φ. 223r «Ἰστέον ὅτι τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον ἐν τοῖς χρόνοις Τραϊαννοῦ ὑπηγόρευθῆ ὑπὸ Ἰωάννου ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ διηγεῖται δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ πατρὸς ἡγεμονικὴν καὶ πρακτικὴν καὶ ἔνδοξον τοῦ Χριστοῦ γενεάν». Ἔπεται καταλογάδην γεγραμμένον τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα :

Βροντήεις θεόφωνος Ἰωάννης πανάριστος
πρωτοτόκου σοφίης ὑπεράρχιον εὖρετο ἀρχήν,
πρωτοφανῇ γενετῆρα Θεοῦ, Θεὸν αὐτογένεθλον,
ἐνθεν ὀλεθροτόκων αἱρέσεων ἡμβλυνε φρένα.

['Εν φ. 224r-280r «Τὸ κατὰ Ἰωάννην ἅγιον Εὐαγγέλιον»].

'Εν φ. 10v χειρὶ τοῦ ιζ' αἰῶνος : Ἰωσήφ ἱερομό(να)χ(ος). 'Εν δὲ φ. 280v : Τὸ παρῶν βιβλίον πάρχει τον ἐν Ἱερύσοι | Παρασκεβὰ κ(αί) σακεῖλην. Κατωτέρω δὲ γραμματα ἀραβικά. Τὰ φ. 89 καὶ 140v ἄγραφα, τὸ δὲ φ. 281 μεῖναι ἄγραφον καὶ ἔχον νῦν ἀνάξια λόγου δοκίμια κονδυλίου εἶναι ἐσχισμένον κατὰ τὸ δεξιὸν ἥμισυ.

'Εν ἀρχῇ ἐκάστου εὐαγγελίου ἐπίτιτλον ἐρυθρόν.

Στάχσις νεωτάτη, ἐν ἣ διατηρήθη μέρος τῆς ἀρχαίας σταχώσεως ἐκ λευκοῦ λινοῦ μετὰ ἐνυφασμένου κοκκίνου σταυροῦ.

3

Περγ. 0,23×0,155. Αἰῶνος XIII (φ. 163).

Τετραεὐαγγέλιον.

'Εν φ. 3r ἀρχεται «Τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον». Προτάσσεται ἐν φ. 1r καὶ 2v ἡ ὑπόθεσις καὶ πῖναξ τῶν κεφαλαίων. Μεταξὺ τῶν φ. 28v τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολύσωσιν ἀποκρι(θεῖς) (KZ' 18) καὶ 29r οὐκ ἤθελε πιεῖν (KZ' 35) ἐξέπεσον δύο φύλλα, περιέχοντα τὸ τέλος τοῦ Ματθαίου καὶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Μάρκου. — 'Εν φ. 33r-v «Τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Μάρκον ἁγίου εὐαγγελίου». — 'Εν φ. 34v «Τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον». Μένει δὲ τοῦτο κολοβόν, ἐκπεσόντος ἐνὸς φύλλου μετὰ τὸ φ. 84v : ἐπτά δαιμόνια ἐκείνῃ πο(ρευθεῖσα). — 'Εν φ. 85r «Υπόθεσις εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον». — 'Εν φ. 85v-87r «Τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου εὐαγ-

γελίου». — Ἐν φ. 88r «Τὸ κατὰ Λουκᾶν ἄγιον εὐαγγέλιον». Μένει δὲ τοῦτο κολοβὸν ἐν φ. 163v βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦειν ἐπὶ πᾶσιν (ΚΔ' 25). — Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου λείπει ὅλον.

Ἐν ἀρχῇ ἑκάστου τῶν εὐαγγελίων ἐπίτιτλον ἐρυθρόν.

Τῶν φ. 90, 97 καὶ 139 ἀποκεκομμένη ἡ δεξιὰ ῥα. Πολλαχοῦ ἐν τῇ ῥα ἄσσημα νεώτερα δοκίμια κονδυλίου. Ἐν τῇ ῥα τοῦ φ. 50v: Τὸ παρὸν βιβλοῖο *καπαρχι της μονυις κελτζὸ καὶ οπήος τον παρη να εχι την καταρα της [παρ-θένου] Μαρίας και να εχι και τον τριακοσιον θεοφορον σινοδο αμην. Κωστας μαθιτής. Καί: 1790 γεναρίον 26.*

Ἐν τῷ ἀρχῇθεν ἀγράφῳ φ. 87v παρενεγράφησαν χειρὶ τοῦ ιζ' αἰῶνος τάδε: [᾽Ω]γαπη μου ^{με}μεγαλι | που ^{σο}κομο δέν ^{ιν}αλι | βενετια μου ^{αυ}εξακου-
σμενι | και ^{σο}κομο πενενι | ου λεγον νενα γραμα | και λα κιμιθοῦμε ταμα |
δες με τὸν καυμένον | οτι θελο νὰ παενο | ελα χανδο μου σε μενα | σαστι mana
που σε γενα | οτι ἡ ζου μου χαθη | και υ ψηχι μου παν ^{σα}βαθι | ηληος οισε
και φεκαρι | της ψυχης σε κλονάρι | θ[ελο] θελο νὰ κινησο | κρινε μου γα να
γερισσ' | ι γοννικοσε γραμενι | και τραταφιλα ν ανθιςμενι | και σου λεγος σο
να μοσο | μ... νοσον νὰ πλ... | λευμονουλα μου μεταν ^{θι} | ν καρδι σε κατ

Ἐχομεν δ' ἐνταῦθα καταλογάδην γεγραμμένον ἕσμα, ὅπερ ὀρθογρα-
φούμενον, συμπληρούμενον καὶ μετὰ προσθήκην τῶν τόνων καὶ πνευμάτων
ἔχει ὧδε:

᾽Ω ἀγάπη μου μεγάλη,
ποὺ ᾽ς τὸν κόσ[σ]μο δέν εἶν' ἄλλη,
Βενετιά μου ἐξακουσμένη
καὶ ᾽ς τὸ[ν] κόσμο ᾽παινεμένη
. ἕνα γράμμα
κ' ἔλα κοιμηθοῦμε ἀντάμα.
Δές με [δές με] τὸν καυμένο[ν]
ὅτι θέλω νὰ πααίνω.
Ἐλα, χάϊδω μου, ᾽ς ἐ μένα
᾽ς ᾽ς τὴ μάνα ποὺ σ' ἐγέννα
ὅτι ἡ ζωὴ μου ᾽χάθη
καὶ ἡ ψυχὴ μου πάει ᾽ς τὰ βάθη.
Ἦλ[ι]ος εἶσαι καὶ φεγγάρι,
τῆς ψυχῆς [εἶ]σαι κλωνάρι.
Θ[έλω] θέλω νὰ κινήσω,
κρίνε μου γ[ι]ὰ νὰ γερίσω
. ᾽σαι γραμμένη
καὶ τρα[ν]ταφυλ[ι] ᾽ ανθισμένη
καὶ σοῦ λέγω ὅσο νὰ ᾽μόσω
. σου ν' ἀπλώσω.

Λείμονοῦλά μου μὲ τάνθη
 ἡ καρδιά σου [άνθη].

Ἐν τῇ ψα τοῦ φ. 149ν χειρὶ τοῦ ιη' αἰῶνος: «ετουντο το χαρ τη ηνε του γιανι το παπα ριξιμ και οπηος το παρι να ηνε αφωρεσ τουτο το χαρτι ννε».

4 [9]

Χαρτ. 0,31×0,195. Αἰῶνος XVI (φ. 424).

1 (φ. 6r·21v): «Τοῦ αἰοιδίμου βασιλέως κυροῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ. Περὶ ἀρετῶν γεωργίας καὶ μοναχικῆς κυβερνήσεως πολιτείας τε καὶ διαγωγῆς καὶ ὑποτυπώσεως, κεφάλαια ἑκατὸν ἐνεήκοντα ἡξιώθη δὲ ταῦτα ἐκθέσεως παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου καὶ ἀρεταῖς κατακεκοσμημένου μοναχοῦ κυροῦ Εὐθymiου καὶ ἡγουμένου τῆς βασιλικῆς αὐτοῦ μονῆς· διὰ τὸ πολλάκις ὠφεληθῆναι τὸν τοιοῦτον ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ βασιλέως τὰ εἰς ψυχὴν καθὼς περιέχει καὶ παραδηλοῖ καὶ τῶν κεφαλαίων αὐτὸ τὸ προοίμιον· καλοῦνται δὲ τὰ τοιαῦτα κεφάλαια οἰακιστικῇ ψυχῶν ὑποτύπωσις· Σημείωσαι ὅτι τὰ παρόντα ρ' ἢ κεφάλαια τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ σοφοῦ βασιλέως τούτου εἰς τὸν σκοπὸν τῆς εὐαγγελικῆς γεωργίας ἐγράψαν ἐν λ', καὶ ἐν ξ', καὶ ἐν ρ'».

Ἐν τῇ ψα ἐρυθρὰ ἡ λέξις Προοίμιον. Ἀρχεται δὲ τοῦτο ὧδε Ἰσχυρὸν ἡ φιλία βιάζεσθαι, καὶ μάλιστα περιδραττομένη προφάσεως προτεινούσης τὸ εὐλογον.

Περιέχονται κεφάλαια μόνον ρ'. Κεφάλαιον α' (φ. 6v) «Εὐτμητος ἡμῶν ἡ ζωὴ ἐντεταμένη τῶν ἀρετῶν ἡ ἀκρόρεια· εὐόλισθος ἡ φύσις καὶ ἡ ἐπίκρισις δυσδιάγνωστος· Ἑρμηνεία Ἡ ζωὴ τέμνεται ταχέως· τὸ τῆς ἀρετῆς ὕψος δυσχερὲς καὶ σύντονον· ἡ φύσις εὐκόλος εἰς πτώσιν· διαταῦτα οὖν ἡ τῆς ἀρετῆς καὶ κακίας κλίσις δυσκατανόητος. — Κεφάλαιον ρ'· Εἰμὶ μὲν εἰς τῶν μὴ γνώμη θεοῦ τελεσάντων· ᾧ καὶ τὸ κριμα τῆς δαμιλοῦς ὡς γνωστικῶ μάλιστα ἐπετα· εἴ τιτι δ' ὄνησις τῶν προτετυπομένων ὕπεστιν, ἡμῖν μὲν ὡς ὀφειλέτης προσέστω· ἡ δ' ὀφειλή, πρὸς δὲν ἐπ' ὧμον τῆς ἀμαρτίας τοῦ παντός ὁ φόρτος, ἐξίλασις· ἢν εὐμενὼς ἐπίδοι, συγγνωμονῶν τὰ σφάλματα. Ἑρμηνεία Ἐνα μὲν τῶν ἡμαρτηκότων εἶναι μετριοφρονῶν ὁ ταῦτα ποιήσας διαγορεύει. τοῦτω τε ὡς τῶν θείων ἐπιστήμονι, μεγίστην ἐπισυμβῆναι κατάκρισιν καὶ κόλασιν ὑπολαμβάνει· ἐκ τούτου τοῦτο θηρεύσας, ὡς ὁ εἰδὼς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ μὴ ποιῶν αὐτὸ καὶ τὰ ἐξῆς· ἐὰν μέντοι τιτι ἐκ τῶν πονηθέντων τούτων ὠφέλεια ἀνακύψῃ, οὗτος ὀφειλέτης μὲν ἐστι τῷ τετευχότι, τὴν δ' ὀφειλὴν ἀποτίσει, ἰλασμόν καὶ παράκλησιν, πρὸς τὸν ἐπ' ὧμον τὰ τῶν βροτῶν ἀναλαβόμενον θεὸν ἀμαρτήματα ποιούμενος· ὅπως εὐσπλάγχχνως ὡς τοῦτο καὶ φιλανθρώπως ἐπιβλάσῃ, τὰ παραπτώματα συγχωρούμενος».

Ἐν τῇ ἄνω ᾧα τοῦ φ. 6γ χειρὶ νεωτέρῳ πως : Ζωναράς.

Ἐπεται ἐν φ. 21ν : «Τοῦ μεγάλου Βασιλείου Περί προσευχῆς». Ἀρχ. Πέντε εἰσὶν αἱ ἐργασίαι, δι' ὧν ὁ θεὸς θεραπεύεται. Τελ. καὶ γίνεται ἡ ψυχὴ σου, πρὸ θανάτου, ἰσάγγελος».

2 (φ. 50γ - 66ν). «Ἐξήγησις τῶν ἱερῶν καὶ θείων κανόνων τῶν τε ἁγίων καὶ σεπτῶν ἀποστόλων καὶ τῶν ἱερῶν οἰκουμενικῶν συνόδων ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν τοπικῶν ἥτοι μερικῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων πατέρων» πονηθεῖσα Ἰωάννη μοναχῷ τῷ Ζωναράῳ τῷ γεγονότι μεγάλῳ δρογγαρχῷ τῆς βίβλης καὶ πρωτοασηκρήτις».

Προηγεῖται ἐν φ. 22γ - 43γ ὡς πίναξ· «Νομοκάνονον σὺν θεῷ κατὰ στοιχεῖον» καὶ ἐν φ. 43ν - 49γ· «Περὶ τῶν τῆς συγγενείας βαθμῶν σύντομον ἐκ διαφόρων Μανουήλου ἱεροδιακόνου καὶ μεγάλου χαρτοφύλακος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας».

α' (φ. 67γ - 76ν). «Κανόνες τῆς α' οἰκουμενικῆς συνόδου». — β' (φ. 77γ - 83γ). «Κανόνες τῆς β' οἰκουμενικῆς συνόδου». — γ' (φ. 83ν - 86ν). «Κανόνες τῆς γ' οἰκουμενικῆς συνόδου». — δ' (φ. 87γ - 90γ). «Ἐπιστολὴ τῆς αὐτῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου πρὸς τὴν ἐν Παμφυλίᾳ εὐαγῇ σύνοδον περὶ Εὐσταθίου τοῦ γενομένου αὐτῶν μητροπολίτου». — ε' (φ. 90ν - 105ν). «Κανόνες τῆς δ' οἰκουμενικῆς συνόδου». — ς' (φ. 105ν). «Περὶ τῆς πέμπτης συνόδου». — ζ' (φ. 105ν - 106γ). «Περὶ τῆς ἑκτῆς συνόδου». — η' (φ. 106γ). «Περὶ τῆς λεγομένης ἑκτῆς συνόδου». — θ' (φ. 106γ - 152γ). «Κανόνες τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ τρούλῳ τοῦ βασιλικοῦ παλατίου συνεληθόντων πατέρων...». — ι' (φ. 153γ - 168γ). «Κανόνες τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἑβδόμης συνόδου». — ια' (φ. 168γ - 172γ). «Ἐπιστολὴ Ταρσίου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Ἀδριανὸν πᾶπαν Ρώμης. — ιβ' (φ. 172ν - 183ν). «Κανόνες τῆς πρωτοδευτέρας ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδου». — ιγ' (φ. 184γ - 185ν). «Κανόνες ἐκτεθέντες παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου τῆς ἐν τῷ περιωνύμῳ καὶ ἐπωνύμῳ ναφί τῆς τοῦ θεοῦ λόγου Σοφίας συστάσης...». — ιδ' (φ. 186γ - 193ν). «Σύνδοδος ἡ γενομένη ἐπὶ Κυπριανοῦ τοῦ ἁγιοτάτου ἐπισκόπου Καρχηδόνης καὶ μάρτυρος». — ιε' (φ. 194γ - 201ν). «Κανόνες τῆς ἐν Ἀγγύρᾳ συστάσης συνόδου». — ις' (φ. 202γ - 205ν). «Κανόνες τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ συνόδου». — ιζ' (φ. 206γ - 210ν). «Κανόνες τῆς ἐν Γάγγρᾳ συνόδου». — ιη' (φ. 211γ - 219γ). «Κανόνες τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας συνόδου». — ιθ' (φ. 219ν - 229ν). «Κανόνες τῆς ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Καπατιανῆς Φρυγίας συγκροτηθείσης συνόδου...». — κ' (φ. 230γ - 241γ). «Κανόνες τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου». — κα' (φ. 242γ - 302γ). «Κανόνες τῆς ἐν Καρθαγένης συνόδου». — κβ' (φ. 302γ - 305γ). «Ἐπιστολὴ τῆς συνόδου ταύτης πρὸς Βονιφάτιον τὸν πᾶπαν Ρώμης». — κγ' (φ. 305γ - 307γ). «Ἐπιστολὴ τῆς ἐν Ἀφρικῇ συνόδου πρὸς Κελεστίνον τὸν πᾶπαν Ρώμης». — κδ' (φ. 307ν - 308ν). «Ἐκ τῶν πραχθέντων ὑπομνημάτων ἐν Κωνσταντίνου πόλει Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου ἐκατέρου ἀντεχομένου τῆς ἐπισκοπῆς Βόστρων». — κε' (φ. 309γ - 312γ). «Ἐπιστολὴ τοῦ μακαρίου Διονυσίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Βασιλείδην ἐπίσκοπον ἐρωτήσαντα περὶ διαφορῶν κεφαλαίων...». — κς' (φ. 312γ - 321ν). «Πέτρον Ἀλεξανδρείας καὶ μάρτυρος Κανόνες φερόμενοι ἐν τῷ περὶ μετανοίας αὐτοῦ λόγῳ περὶ τῶν ἐν καιροῖς διωγμῶν παραπεπτωκότων, εἰτα μετανοησάντων». — κς' (φ. 322γ - 331γ). «Ἐπιστολὴ κανονικὴ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ περὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ εἰδωλόθυτα φαγόντων ἢ καὶ ἑτερά τινὰ πλημμελησάντων». — κζ' (φ.

331r-332v). Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐνάτης ἐορταστικῆς ἐπιστολῆς. — **κη'** (φ. 332v-334v). «Τοῦ αὐτοῦ Ἐπιστολὴ πρὸς Ρουφινιανὸν ἐπίσκοπον». — **κθ'** (φ. 334v-379r). «Ἐπιστολαὶ κανονικαὶ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου πατρὸς Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καίσαρειας Καππαδοκίας πρὸς τὸν ἅγιον Ἀμφιλόχιον ἐπίσκοπον Ἰκονίου τῆς μητροπόλεως Φρυγίας». — Μεταξὺ τούτων καὶ **λ'** (φ. 366r). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Διόδωρον ἐπίσκοπον Ταρσοῦ περὶ τοῦ δύο ἀδελφῶν ἀγομένου εἰς γάμον». — **λα'** (φ. 370v). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Γρηγόριον πρεσβύτερον ὥστε χωρισθῆναι αὐτὸν τοῦ συνοίκου γάμου». — **λβ'** (φ. 372r). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς χωρεπισκόπους αὐτοῦ ὥστε μὴ γίνεσθαι χωρὶς αὐτοῦ ὑπηρετάς». — **λγ'** (φ. 373r). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑφ' ἑαυτὸν ἐπισκόπους ὥστε μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασι». — **λδ'** (φ. 375r-379r). «Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ κζ' κεφαλαίου τὴν περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος πρὸς τὸν μακάριον Ἀμφιλόχιον γεγραμμένων». — **λε'** (φ. 379r-392r). «Ἐπιστολὴ κανονικὴ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Λητότιον ἐπίσκοπον Μελιτηνῆς». — **λς'** (φ. 392r-395v). Ἀποκρίσεις κανονικαὶ Τιμοθέου τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, ἐνὸς τῶν ρν' ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων πρὸς τὰς προεσχηθείσας αὐτῷ ἐρωτήσεις παρὰ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν. — **λζ'** (φ. 395v). «Θεοφίλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας προσφώνησις τῶν Θεοφανίων ἐπιστάντων ἐν Κυριακῇ». — **λη'** (φ. 395v-398v). «Τοῦ αὐτοῦ ὑπομνηστικὸν ὅπερ ἔλαβεν Ἀμμών διὰ τὴν Λυκώ». — **λθ'** (φ. 398v). «Τοῦ αὐτοῦ Ἀφεγγίφ περὶ τῶν λεγομένων καθαρῶν». — **μ'** (φ. 398v-399r). «Τοῦ αὐτοῦ Ἀγάθφ ἐπισκόφω». — **μα'** (φ. 399r-399v). — «Τοῦ αὐτοῦ Μηνᾶ ἐπισκόφω». — **μβ'** (φ. 399v-401v). «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Ἐπιστολὴ κανονικὴ πρὸς Δόμον». — **μγ'** (φ. 401v-402r). «Τοῦ αὐτοῦ Τοῖς κατὰ Λιβύην καὶ Πεντάπολιν ἐπισκόποις». — **μδ'** (φ. 402v-408r). Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐκ τῶν ἐμπετρῶν αὐτοῦ ποιημάτων περὶ τοῦ τίνα χρὴ ἀναγιγνωσκεσθαι βιβλία τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης. Ἀρχ.: «Ὅρα δὲ μὴ ξείνησι νόον κλέπτειο βιβλίοι. Ἐπεταί «Ἐρμηνεία». — **με'** (φ. 403r-404r). «Τοῦ ἁγίου Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου ἐκ τῶν πρὸς Σέλευκον ἱάμβων περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως». Ἀρχ. Πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνο προσμαθεῖν μάλιστα σοι. **μς'** (φ. 404v-406r). Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἁγίας συνόδου πρὸς ἅπαντας τοὺς ὁσιωτάτους μητροπολίτας καὶ πρὸς τὸν πᾶσαν Ρώμης. — **μζ'** (φ. 406r). «Ἐκ τῆς πρὸς Νικοπολίτας ἐπιστολῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου». — **μη'** (φ. 406v-407r). «Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις, τῶν ἐρωτήσεων γενομένων παρὰ μοναχῶν ἔξω τῆς πόλεως ἀσκουμένων καὶ τῶν ἀποκρισῶν ἀπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρεθείσης τῆς ἐκκλησίας συνόδου ἧς προϊστάτο ὁ ἅγιος πατριάρχης κύρ Νικόλαος ἐπὶ τοῦ αἰοδιδίμου βασιλείως κύρ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ». — **μθ'** (φ. 407r-408r). «Τοῦ ἁγίου Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ συνάξεων καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων πατέρων περὶ διαφόρων κεφαλαίων». — **ν'** (φ. 408v). «Ἡ ἐγκειμένη ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Βασιλικῶν νεαρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ μετὰ τῶν ἄλλων φασὶ καὶ ταῦτα. — **να'** (φ. 409r-411r). Τάξις μητροπόλεων ἀκέφαλος, λειπόντων μεταξὺ τῶν φ. 408 καὶ 409 φύλλων δύο τοῦ τετραδίου μς'. Ἀρχ. ὁ Γορδορυνίας, ὁ Καβονοκίου, ὁ Δαφνουδίου, ὁ Κλήρων, κδ' Τῷ Ἰκονίῳ Λυκαονίας, ὁ Λύστρων, ὁ Βασάδων. — **να'** (φ. 411v-412r). «Τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ὁφείκια». — **νβ'** (φ. 412r-v). «Ὅπως γράφει ὁ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης τῷ πάπᾳ». Ἐχει οὕτω: Τῷ μακαριωτάτῳ δεσπότη τῷ πάπᾳ κύρ Οὐρβανῷ, ἀκρὸς ἀρχιερεῖ καὶ ἀξιωτάτῳ, Ἰωσήφ ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. — **νγ'** (φ.

412γ). « Όπως γράφει τῷ Ἀλεξανδρείας ». Ἄνευ μνείας ὀνομάτων. Ἔπονται (φ. 412ν) ἄλλοι τοιοῦτοι τύποι, ὁμοίως ἄνευ μνείας ὀνομάτων.

3 (φ. 413ν - 414γ). « Περὶ Κυρίλλου τοῦ τὸν Νεστόριον καταισχύσαντος καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ ἐνστάσεων Θεοδωρήτου ». Ἀρχ. Ὁ θεῖος Κύριλλος δς καὶ πρῶτος ἦν τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς τρίτης συνόδου. Γέγραπται ἄλλη χειρὶ.

Ἐν φ. 423ν ἄλλη χειρὶ, δι' ἧς καὶ τὰ κατωτέρω : « Συγκωρητικόν ». Ἀρχ. « Ἡ μετριότης ἡμῶν ἀπὸ τῆς χάριτός τε καὶ δωρεᾶς καὶ ἐξουσίας... ἔχει συγκεχωρημένον καὶ τὸν κατὰ πνεῦμα ἀγαπητὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἰωάννην. — Ἐν φ. 424γ « Συστατικόν ». Ἀρχ. Ἡ ταπεινότης ἡμῶν ἀνατίθῃσι τῷ ὀσι... (μέρος τοῦ φύλλου ἐσχισμένον). Τέλ. Ἐπὶ τούτῳ τοῖνον ἐγεγόνει καὶ τὸ παρὸν ἐνταλτηρωδὲς γράμμα καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ δι' ἀσφάλειαν ἐν ἔτει ζψζω ἰνδικτιῶνος ζης ἐν μηνὶ οδ. — Ἐν φ. 424ν Συστατικὸν οὐ λείπει ἡ ἀρχή, ἥτις ὑπῆρχε ἐν τῷ κεκομμένῳ μέρει τοῦ φύλλου. Τέλ. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτου βεβαίωσιν ἐπεδόθη αὐτῷ καὶ τὸ παρὸν συστατικὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐν ἔτει ζζηφ ἰνδικτιῶνος γης Μαρτίου ιζ'. Κάτωθεν ἄλλη χειρὶ ἡ ὑπογραφή : Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωσήφ. Ἐν τῷ τελευταίῳ παραφύλλῳ τῷ συγκεκολλημένῳ τῷ φύλλῳ τῆς σταχώσεως « Μαρτυρία εἰς ἀναγνώστην » ἄλλ' ἔχει οὕτω : ὁ Μητροφάνης εὐτελὴς ἱερομόναχος προτροπῇ θείᾳ πατριαρχικῇ τὰς τῶν ἀνθρώπων λογισμῶν καὶ πράξεων ἐξαγορίας δεχόμενος, συνίστημι τὸν παρόντα πνευματικὸν μου παῖδα Γεώργιον κατὰ τὴν τῶν λογισμῶν αὐτοῦ ἐξαγορίαν τὴν πρὸς ἐμέ. Καὶ μαρτυρῶ, ὡς οὐδὲν ἐστὶ τὸ κωλῶον αὐτὸν κατὰ τὴν κανονικὴν παρατήρησιν εἰς ἱερέα προβῆναι καὶ ἐν καθέδρᾳ προσβυτέρων αἰνεῖν τὸν ἐπὶ πάντων θεόν καὶ τούτου χάριν, τὸ παρὸν αὐτῷ τῆς ἡμετέρας συστάσεως δέδοται γράμμα ἐν μηνὶ Μαρτίῳ κε'. Κατωτέρω : « Όπως γράφουσι τῷ αὐθέντῃ τῆς Βλαχίας : ὁ Ἐκλαμπρότατε, ἐνδοξότατε, ἐντιμότατε Ἰωάννη Μίχρη βοῖβόνδα, αὐθέντα πάσης Οὐγκροβλαχίας, νῆ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος ». Καί : « Όπως τῷ αὐθέντῃ τῆς Μπογδανίας : Ἐκλαμπρότατε, ἐνδοξότατε, ἐντιμότατε Ἰωάννη Ἰάνκουλα βοῖβόνδα, αὐθέντα πάσης Μολδοβλαχίας, νῆ κατὰ... » (τὰ λοιπὰ ἐσχισμένα). Ἐν τέλει δὲ τῇ αὐτῇ χειρὶ, δι' ἧς ἐν φ. 426ν ἡ ὑπογραφή : ὁ Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωσήφ, τὰδε : Τὸ παρὸν νόμιμον ὑπάρχει... ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωσήφ καὶ ἡγοράσθη ἀντὶ λεπτῶν 1600 ἐν ἔτει ραχδ'. Τὰ ἐν ἀγκύλαις καὶ τὰ διὰ στιγμῶν δηλούμενα εἶναι ἀπεσχισμένα.

Ἐν ἀρχῇ κάτω τοῦ παραφύλλου τοῦ συγκεκολλημένου τῷ ξύλῳ τῆς σταχώσεως ἄλλη χειρὶ Λαβὼν μὲν ἐπὶ χεῖρας τὴν βίβλον, οὐκ ἐπέγνων δέ, τοῦτο δὲ ὅτι οὐκ ἀνέγνων τε καὶ λαβὼν ὡς μὴ λαβὼν (ἔπονται ὡς μὴ λαβὼν διαγεγραμμένα) εἰμι τῇ ἀποτυχίᾳ. Ἐν δὲ τῷ φ. 2γ ἄλλη χειρὶ « Τοῦ σοφωτάτου κῦρ Γεωργίου τοῦ Κορεσίου περὶ σιμωνίας » μικρὸν ἀπόσπασμα. Ἀρχ. « Ὅτι ἡ σιμωνία εἶναι ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα κακά.

Ὁ κῶδιξ γεγραμμένος διὰ διαφόρων χειρῶν καὶ διαφόρου μέλανος,

κοσμεῖται ὑπὸ τινων ἐπιτίτλων κιρῶν, κιρραὶ δὲ εἶναι καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ ᾠᾷ ἀριθμοὶ τῶν κεφαλαίων καὶ ἄλλαι σημειώσεις.

Τὰ φ. 1-5, 241r (τὸ πλεῖστον), 241v, 413r καὶ 414v-423r ἄγραφα.

Ἐν φ. 1r Ἀο. 9 [Διαγεγραμμένον νῦν ὑπὸ νεωτάτης χειρὸς] χειρὶ τοῦ πατρὸς μου, εἰς ὃν ἀνήκεν ὁ κῶδιξ μετὰ καὶ ἄλλων τῆς ἐμῆς βιβλιοθήκης.

Ἡ στάχσις διὰ ξύλου, περιβεβλημένου ὑπὸ βύρσης μεθ' ἁπλῶν ἐπιτυπωμάτων, ἐφθαρμένης ὀπισθεν. Ἐμπροσθεν σφύζονται δύο τῶν σιδήρων πρὸς ᾧ συνήπτοντο τὰ λείποντα θηλυκώματα.

5

Χαρτ. 0,20×0,137. Αἰῶνος XVIII (φ. 173).

1 (φ. 2r). «Τοῦ Σοφωτάτου κυρίου Μαξιμου τοῦ Μαργουνίου ἐπισκόπου Κηθέρων ὁμιλία» :

[α (φ. 2r-14r). Ὁμιλία τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς...

Ἀρχ. : Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δούλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος...

β (φ. 14r-25v). Ὁμιλία εἰς τὴν δευτέραν Κυριακὴν τῶν νηστειῶν...

Ἀρχ. : Ὡστε ὁποῦ τὸ παραλελνόμενον καὶ ἀχαμνησμένον θέλημα τὸ ἀνθρώπινον...

γ (φ. 25v-37r). Ὁμιλία εἰς τὴν τρίτην Κυριακὴν τῶν νηστειῶν...

Ἀρχ. : Ἄν εἶναι καὶ οἱ στρατιῶται ἐτουτουνοῦ τοῦ κόσμου διὰ νὰ λάβωσι μικρὸν...

δ (φ. 37v-48v). Ὁμιλία εἰς τὴν τετάρτην Κυριακὴν τῶν νηστειῶν...

Ἀρχ. : Ἄν εἶναι καὶ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἔκαμε τόσην ἐορτὴν καὶ ἔχαρκε τόσον μεγάλη.

ε (φ. 49r-59v). Ὁμιλία εἰς τὴν πέμπτην Κυριακὴν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν νύων τοῦ Ζεβεδαίου...

Ἀρχ. : Δὲν εὐρίσκεται πάθος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς πλέα μισημένων καὶ ἐξόριστον...

ς (φ. 60r-70v). Ὁμιλία εἰς τὴν ἕκτην Κυριακὴν τῶν Βασιλοφύων.

Ἀρχ. : Ἄν εἶναι καὶ ἐκεῖνος ὁ μέγας Δαβὶδ μισσεύοντας ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Χεβρών...

ζ (φ. 71r-82v). Ὁμιλία εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην Παρασκευὴν εἰς τὴν σταύρωσιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

Ἀρχ. : Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων καὶ κλαύσονται τὴν παροῦσαν κατάστασιν ;...]

2 (φ. 83r-152r). «Τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου πατρὸς ἡμῶν πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρίας τανῦν δε Κωνσταντινουπόλεως οἰκουμηνικοῦ Κυρὶλλου [Λονκάρως] Σύντομος πραγματεία κατὰ Ἰουδαίων ἐν ἀπλῇ διαλέκτῳ πρὸς Γεώργιον τὸν Πάργαν».

Μετὰ τὸ προοίμιον κατ' Ἑρώτησιν καὶ Ἀποκρίσιν, ἐν δὲ τῷ Κεφαλαίῳ β' κατ' Ἀπορίας καὶ Λύσεις, Ἐπιχειρήματα καὶ Ἀποκρίσεις εἰς τὰ Ἐπιχειρήματα.

3 (φ. 153r-164r). «Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Λόγος περὶ ἐξόδου ψυχῆς καὶ περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταφρασθεὶς παρὰ Κοτσαντίνου Δαπόντε». [Ἐμμετρον, καταλογάδην γεγραμμένον].

Ἀρχ. φοβοῦμαι φεῦ τὸν θάνατον ὅτι πικρὸς μου εἶναι

Τέλ. ἀδελφοὶ ὡς ξηράνωμεν τὴν τῶν κακῶν αἰτίαν.

4 (φ. 164r-170r). «Μακαρίον τοῦ Ἑγυπτίου Διήγησις φοβερὰ καὶ πάνι ὠφέλιμος ἐκ τοῦ Γερωντικοῦ».

Ἀρχ. Περιπατόντας ἕνας ἀσκητῆς ἅγιος εἰς τὴν ἔρημον...

5 (φ. 170r). «Ἀποκάλυψις τῆς ὑπεραγίας δεσπινῆς ὕμνον Θεοτόκου καὶ ἀπαρθένου Μαρίας».

Ἀρχ. Μετὰ τὴν σοτήριον ἀνάλινιν τοῦ κυριοῦ καὶ θεοῦ. Τέλ. (ἀτελὲς) ἡ ἀνάκλησις ἀπαντον ηψυλοτέρα καὶ εἰς τὸν θρόν...

Ἐκάστου τῶν περιεχομένων ἐν τῷ κώδικι προτάσσεται ἐπίτιτλον ἐρυθρὸν καὶ μέλαν, ὅπως ἰδιορρυθμον.

Τὰ φ. 82v, 152v καὶ 171-173 ἄγραφα.

Ὁ κώδιξ ἔχει καὶ παλαιὰν ἀρίθμησην κατὰ σελίδας 1-340.

Στάχσις διὰ λευκῆς περγαμνῆς, περιβαλλούσης ναστὸν χάρτιν. Εἶχε καὶ δύο θηλυκωτῆρας, ὧν σφίζεται μόνον ὁ εἷς. [Ἐπὶ τῆς ράχεως: ΜΑΡ-ΓΟΥ|ΝΙΟΥ | ΛΟΓΟΙ].

6 [Δ]

Χαρτ. 0,16×0,12. Αἰῶνος XVIII (φ. 171).

«Ἐρμηνεία εἰς τοὺς ἀφορισμοὺς τοῦ Ἰπποκράτους καταστρωθεῖσα εἰς πεζὴν φράσιν παρὰ Μπαλάνου Βασιλοπούλου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων».

Ἀρχεται ἀπὸ τοῦ φ. 23r καὶ διήρηται εἰς τρία τμήματα.

Προτάσσεται δὲ ἐν φ. 3r-22r «Πίναξ τῶν περιεχομένων ἐν περιλήψει εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀφορισμῶν τοῦ Ἰπποκράτους, συνθεμένη ἢ πλέον ἐκλεκτότερος παρὰ τοῦ Γαληνοῦ, κατὰ στοιχεῖον». [Ἐν φ. 170v: «Τέλος τοῦ Γου Τμήματος»].

Γέγραπται πιθανῶς χειρὶ τοῦ Ἐπιφανίου Δημητριάδου.

Ἐν τῇ ἄνω ᾠα τοῦ φ. 3r: Γρηγορίου τοῦ ἐκ Ν. Σκοπέλου.

Ἐν τῇ ἄνω ᾠα τοῦ φ. 3r: Ἱατροσόφιον ἀρ. Δ.

Τὰ φ. 1, 2 καὶ 22v ἄγραφα.

Στάχσις διὰ ναστοῦ χάρτου ἀποτελουμένου ἔσωθεν ἐξ ἐντύπων φύλων παλαιοῦ Μηναίου.

Χαρτ. 0,23×0,16. Αἰῶνος XVI (φ. 81).

1 (φ. 2r). <Γεροντικὸν ἀνεπίγραφον>.

Ἐν τῇ ἄνω ῥα τοῦ φ. 3r : † Τοῦ ἐν πν(ευμα)τικοῖς ἐλαχίστου Ματθαίου.
 Ἐν δὲ τῇ κάτω ῥα τοῦ αὐτοῦ φύλλου : Τὸ παρὸν μοι ἐ χάρισεν ἰδιοχείρ(ως)
 ὁ ἅγιος προηγουμένος καὶ πν(ευμα)τικὸς π(ατ)ήρ κὺρ Διογόνσιος ἐν ἔτει
 ,αψλθ' : νοεμβρίῳ α' : Κωνσταντίνος. : — Καὶ ἀμέσως κατωτέρω : τανῦν δε
 περ(ὸς) τοῖς ἄλλοις κτῆμα ἐμοῦ Κυρίλλου Ἱερομ(ονά)χου μετονομασθέντος |
 Λαυριώτου. : — Εἴτα δέ : Ἐν δὲ τῷ ,αψηθ' : ἔτει, ἐδωρησάμην τοῦτο χάριν
 τῷ ἐν ἱερομονάχοις παπᾷ κὺρ Κυρίλλῳ Μιτυληναίῳ ὥστε τοῦ λοιποῦ κτῆμα
 ἐκείνου εἶναι, καὶ ὅχι ἐμοῦ. Ἐν φ. 2r χειρὶ ιη' αἰῶνος : καὶ τότε ξὶν τοῖς
 ἄλλοις Ἱωακείμῃ Ἱερομονάχῳ Λαυριώτῳ καὶ οὐκ ἔχει | τίς λάβει αὐτῶ· εἰ
 μὴ λάβῃ τὴν ἀδειαν ἀπ' ἐμοῦ· καὶ τότες λάβει αὐτῶ· | εἰ δὲ κ(αὶ) ἀποτολ-
 μήσει· τίς· καὶ λάβει αὐτῶ· ὡς ἀρχήως ἀνάθεμα· ἔστω.

Κοσμεῖται ὑπὸ 36 καλλιτεχνικωτάτων σηπιογραφημένων εἰκόνων, φερουσ-
 ῶν τὰς κάτωθι ἐπιγραφάς, γεγραμμένας ἐρυθράς, ὧν αἱ φέρουσσαι ἐνταῦθα
 προηγουμένον ἀστερίσκον εἶναι ὁλοσέλιδοι :

1 (φ. 2v). <Οὗτος ὁ π(ατ)ήρ ἐδέετο τοῦ θεοῦ ἀξιωθῆναι τ(ῆ)ς βασιλεί(ας)
 αὐτοῦ κ(αὶ) μὴ χωρισθῆναι τῆς συνοδ(ί)ας αὐτοῦ οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ
 μέλλοντι >. — 2 (φ. 2v). <Ἐνταῦθα ἰδὼν κείμενον τουτονὶ τ(ὸν) πτωχόν, οὐ παρεί-
 δεν ὥσπερ οἱ ἄλλοι >. — 3 - 4 (φ. 2v). <ἀλλὰ βαστάσας αὐτὸν ἀπῆλθεν >. — 5
 (φ. 4v)*. <Οὗτος διδάσκει τὸν ἀδελφὸν καὶ λέγει μετὰ ὑποδείγματος· ἀνθρώπος τις
 εἶχε χωρίον >. — 6 (φ. 6v). <Οὗτος ὁ γέρον ἐκάθητο ἐν τῇ λαύρᾳ τῶν Πυργί(ων).
 ἔλθων δὲ προσαίτης, ἦτει ἐλεημοσύνην· ὁ δὲ γέρον μὴ ἔχων ἀλλὰ τι δοῦναι αὐτῷ
 εἰμὴ ἓνα ἄρτον, ἐξενέγκας δέδωκε τῷ πτωχῷ >. — 7 (φ. 6v). <Ὁ δὲ κατανυγείς τῇ
 ἐργασίᾳ τοῦ γέροντος, ἐκέκωσε τὸ ἑαυτοῦ πηρίον· εἰπὼν λάβε ταῦτα καὶ γὰρ ἄλλαχού
 οἰκονομοῦμαι >. — 8 (φ. 7v)*. <Οὗτος ἦν ἐν κοινοβίῳ προσποιοῦμενος νηστεύειν σὺν
 τοῖς ἀδελφοῖς, κρύφα δ' ἥσθιε· ὅθεν τοῦ νοητοῦ θηρὸς βρώμα ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτοῦ
 τοῦ θ(εο)ῦ συγχωροῦντος γέγονε εἰς ἐτέρων σωφρονισμόν >. — 9 (φ. 9v)*. <Οὗτος
 προσεσχόμενος γέγονεν ὅλος φῶς ὡσεὶ φλόγα πυρός >. — 10 (φ. 9v). <Θεασάμενος
 δὲ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἔπεσε χαμαὶ τῷ φόβῳ >. — 11 - 13 (φ. 11v καὶ 12r). <Ὁ μέγας
 Ἀντώνιος ἐν ἀκηδία γενόμενος προσεύχεται > — 14 (φ. 13v)*. <Ὁ ἀββάς Γεράσι-
 μος θεραπεύει τὸν λέοντα >. — 15 (φ. 14v)*. <Ὁ ἀδελφὸς δεικνύ(ων) τὸ μνήμα τὸν
 λέοντα >. — 16 (φ. 17v)*. <Οὗτος ὑπάρχει Στέφαν(ος) ὁ ἰλλούστρι(ος) ὃς τῆς μὲν
 ἐλεημοσύνης ἐπεμελεῖτο, τῶν δὲ τῆς σαρκὸς παθῶν οὐκ ἀφίστατο· διὸ οἱ μὲν ἄγγε-
 λοι ἄνω· οἱ δὲ δαίμονες κάτω ἔλκουσιν >. — 17 (φ. 20v). <Οὗτος ἦν κηπουρός καὶ
 ἐλεήμων πάνν· ὕστερον ἔπεσεν εἰς φίλαργυρίαν καὶ ἐσάπη ὁ πούς αὐτοῦ >. — 18 (φ.
 20v). <Ἐνταῦθα συναθροίζει τὸν χρυσόν >. — 19 (φ. 20v). <Ὁ ἱατρός καθαίρει
 τὸν πόδα αὐτοῦ >. — 20 (φ. 21r). <Ἀγγελὸς Κυρίου ἰόσατο αὐτόν >. — 21 (φ. 21r).
 <Ἰδὼν τοίνυν ὁ ἱατρός ἐθαύμασεν >. — 22 (φ. 23v). <Οὗτοι κατελθόντες εἰς βα-
 θὺν χεῖμαρον, ἔβησαν κατὶδὸν ἀγίους γέροντας, ἀφαντοὶ γεγόνασι κ(αὶ) οὐδὲν εὔρον >.

— 23 (φ. 24ν). « Οὗτος παραινεί τὸν ἀδελφὸν τὰ πρὸς ὀφέλειαν ». — 24 (φ. 26ν). « Ὁ μέγας Ἀρσένιος διδάσκων τοὺς ἀδελφούς ». — 25 (φ. 28ν)*. « Ὁ μέγας Ἀντώνιος διδάσκει τὸν ἀδελφόν ». — 26 (φ. 30ν)*. « Οὗτος ὑπὸ τῆς ἀκηδίας ἰσχυρῶς θλίβεται ». — 27 (φ. 32γ)*. « Δένδρον μεταφυτευόμενον ἐκ τόπου εἰς τόπον, οὐ δύναται καρποφορῆσαι ». — 28 (φ. 34ν). « οὗτος ἀσθενὴς ὢν παραινείται ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ». — 29 (φ. 35ν)*. « Ὁ ἅγιος Νεῖλος διδάσκει περὶ ἡσυχίας ». — 30 (φ. 36ν)*. « Ὁ ἀββᾶς Ὁρέντιος τελευτῶν ἐώρα τ(ὴν) ἀγγελικὴν παρουσίαν καὶ δεικνύων τοὺς ἀδελφούς ». — 31 (φ. 38ν). « Ἐγένετο ποτὲ συνέδριον ἐν σκήτει ἦλθε τοῖνυν κ(αὶ) ὁ ἀββᾶ Πίωρ κ(αὶ) ὠφελήθησ(αν) οἱ ἀδελφοὶ παρ' αὐτοῦ διὰ τοῦ παραδείγμα(τος) ». — 32 (φ. 40ν). « Ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος(ος) χαριεντιζόμενος με(τ)ι(ὰ) τῶν ἀδελφῶν ». — 33 (φ. 42ν)*. « Οὗτος μὴδὲν ἐργαζόμενος, ἐτρέφετο ὑπὸ τοῦ θ(εο)ῦ ». — 34 (φ. 44ν)*. « Οὗτοι ἐρωτῶντες τ(ὸν) γέροντα περὶ μεταβάσεως ». — 35 (φ. 46ν). « Ὁ ἀββᾶ Μωϋσῆς προσεύχεται ἐν τῷ σπ(η)λαίῳ ». — 36 (φ. 49ν)*. « Οὗτος προσευχόμενος, ἐλθὼν ὁ δρᾶκ(ων) περιεπλάκη αὐτόν ».

2 (φ. 50γ). « Εἰς ἄγαλμα τοῦ Καιροῦ Ποσειδίππου ».

Ἰδ. Πλανοδείου Ἀνθολογίας ἀρ. 275. [Ἀρχ. Τίς ποθ' ὁ πλάστης σικνώ-
νιος οὖνομα δὴ τίς (12 στίχοι)].

3 (φ. 51ν). « Τοῦ ἐν ἁγ(οι)ς π(ατ)ρ(ό)ς ἡμῶν Ἐπιφανείου ἐπισκόπου
Κύπρου Φυσιολογικ(όν) παραδειγματικόν ».

Ἀρχ. Ἀρξάμεθα λαλῆσαι περὶ τοῦ λέοντος.

Κοσμεῖται ὑπὸ 9 καλλιτεχνικῶν σηπιογραφημένων εἰκόνων, τῶν πλεί-
στον ἀνεπιγράφων.

α' (φ. 52γ). « Φοῖνιξ ». — β' (φ. 53γ). « Ταῶς ». — γ' (φ. 54γ). « Ὅφεις ». — δ' (φ. 55γ). « Ὅφεις καὶ Ἀδάμ ». — ε' (φ. 56γ). « Ἀνθρωπος ἰχνεύων ἀποκερτομῆσαι τὸν ὄφιν ». — ζ' (φ. 57γ). « Ὅφεις ἐρχόμενος ἐπὶ τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος ». — ζ' (φ. 57ν). « Χαραδριὸς καὶ ἄνθρωπος νοσῶν ». — η' (φ. 59γ). « Δενδροκόλῳ ». — θ' (φ. 60γ). « Πελαργός ».

4 (φ. 61γ-64γ). « Τῷ εὐσεβεστάτῳ κ(αὶ) θεοστέπτῳ βασιλεῖ Καρόλῳ Ἀρσένιος ὁ Μονεμβασίας ἀρχιεπίσκοπος αἶρειν τρόπαια κατὰ βαρβάρ(ων) ».

Ἀρχ. Ὀππιανὸς μὲν πάλαι, γαληνότατε βασιλεῦ. Προχωρῶν ποιεῖται λόγον περὶ τῆς ἐμμέτρου συγγραφῆς τοῦ Μανουὴλ Φιλῆ « Περὶ ζῶων ιδιότητος », ἐπιφέρει δὲ τὰ ἐξῆς (φ. 61ν-62γ): Ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ Ὀππιανοῦ καὶ πρὶν τυπωθῆναι, εὗρίσκετο δὴ πού παρὰ πολλοῖς· τὸ τοῦ Φιλῆ δὲ τοῦτο καὶ μόνον ὥς λέγουσι τὸ πρωτότυπον, παρ' ἐμοί· πλήν γε καταπεπατημένον καὶ εἰς πολλὰς διερρηγμένον τομάς· εἰρμόν ἀνάρμοστον ἔχον· τῶν φύλλων μετατι-
θεμένων· καὶ ἐναλλάγδην διερραμένων· καὶ ὥς ἄλλος Πελλίας πρὸς ἀνακαινι-
σμόν, ἐτέρας Μηδείας δεόμενος. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ τὸ βιβλίον ἀνατεμὼν (ἐκ τοῦ ἀνατεμῶν) καὶ τὰ φύλλα κατὰ τάξιν συνθεῖς τε καὶ ἀρμολογησάμενος, εἷς τε τὴν | προτέραν ἀποκατάστασιν ἐπιμελείας ζῆσει συναγαγόν, ἔγνων ἐντυπῶσαι· καὶ ἀφιερῶσαι τῇ βασιλείᾳ σου· ὃ δὴ συναιρουμένον Θεοῦ καὶ πεποίηκα δῶρον ἐπωφελές τε καὶ χάριεν νομίσας προσκομίσαι τῷ κράτει σου.

5 (φ. 65γ-80ν). « Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Φιλῆ Στίχοι πρὸς
τὸν αὐτοκράτορα κύριον Μιχαὴλ περὶ ζῶων ιδιότητος ».

*Αρχ. *Εχρῆν μὲν Ἀδὰμ τὸν γενάρχην τ(όν) μέγαν. Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἔπονται τὰ : φ. 66r «Περὶ ἀετῶν», φ. 67r «Περὶ φαειτῶν», φ. 67v «Περὶ τρυγόνων», «Περὶ γλαυκός», φ. 68r «Περὶ κόκκυγος», 68v «Περὶ τεττίγων», «Περὶ μελισσῶν», φ. 69r «Περὶ ἀργῶν μελισσῶν», φ. 72r «Περὶ λέοντος», φ. 72v «Περὶ λεαίνης», φ. 73r «Περὶ μονοκέρατος», φ. 74v «Περὶ λύκων», φ. 75r «Περὶ ἄρκτου», «Περὶ βοός», «Περὶ αἰγός», φ. 75v «Περὶ ἐχίνου», «Περὶ ἐχίνου χειρσαίου», φ. 76v «Περὶ κροκοδείλου», «Περὶ ὄφεως», «Περὶ ἀραχνῶν», φ. 77v «Περὶ ἔχιο», φ. 78r «Περὶ δελφῖνος», φ. 78v «Περὶ κροκοδείλου», «Περὶ σαργού», φ. 79r «Περὶ πολύποδος», φ. 80r «Περὶ πίνης», φ. 80v [ἐν τῇ ᾠᾷ] «Περὶ ναυκράτου», ὅπου μένει κολοβὸν ἐν τῷ στίχῳ : τοῦτον τὸν ἰχθὺν αὐσονόρχα ναυκράτην.

Τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 4 καὶ 5 δι' ἄλλης χειρός.

*Εν φ. 1r, μέιναντι ἀρχῇθεν ἀγράφῳ, παρενεγράφη τῷ 1793 ἐπιστολῇ τελείως ἀνορθόγραφος πρὸς Στάθην ὑπὸ Περοῦ ἑξαδέλφου αὐτοῦ.

Τὰ φ. 1v, 9r, 13r, 14r, 21v, 23r, 27v, 28r, 29v, 30r, 32v, 33r, 35r, 37v, 38r, 39v, 40r, 41v, 42r, 43v, 44r, 45v, 46r, 48v, 49r, 50v, 51r, 60v, 64v καὶ 81 ἀγραφα. Στάχσις βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

8

Χαρτ. 0,15×0,87. Αἰῶνος XVII (φ. 62).

1 (φ. 1r-25r). (<Ίατροσόφιον μετὰ καὶ μαγικῶν συνταγῶν.)

*Αρχεται ἀκέφαλον ἀπὸ κεφ. ᾗ... τῶν θρηάβεύσας τω πήμα· διῶ Χριστῷ ἄσωμεν ὅτοι δαιδώξασται. — ᾗα' «Περὶ ὅταν δόκη το δρεματικῶν εἰς ζα δάκτοῖλα τοῦ ἀνθρώπου». — κεφ. ᾗβ' «Περὶ βρέφους ὅπου νὰ κλέει πολλὰ τῇν εἰμαίραν καὶ νήκτα». — ... κεφ. ρμε' «Περὶ ἀνθρώπου ὅπου νὰ φτήσι ἔμα». — κεφ. ρμς' «Περὶ εἰς ἀνθρώπου ὅπου νὰ βρωμῇ ἡ μῆτοι του καὶ το ζῶμα του».

Μεταξὺ τῶν φ. 8 καὶ 9 ἔχει ἐκπέσει ἓν φύλλον, τὰ δὲ φ. 21r καὶ 22v ἀγραφα.

2 (φ. 26r-62v). Βροντολόγιον καὶ σεισμολόγιον.

Προτάσσεται (φ. 26r-28v) «Πίναξ ἕτερος, πέρηῃχων τὰλητὰ τοῦ βιβλίου· καίφαλα· ἡγουν τοῦ βροντωλογίου καὶ σησμολογίου καὶ τὸν ληπὸν ἐταίρον ἀποδιξαιον». Κεφάλαια λα', ὧν α' «Περὶ τὴν ἐρμηνήαν τοῦ βροντωλογίου». — β' «Περὶ τοῦ βροντοσκοποῦ τὴν ἀπόδιξην». — γ' «Περὶ τας ἐπάρχας· ας κῶρηῃβι τω καθ' ἐν στυχῶων· ἡγουν ζόδιον». — δ' «Περὶ τὴν ἐρμηνήαν του πῆνακος του σισμολογίου». ε' «Περὶ τὴν ἐρμηνήαν τοῦ σισμολογίου ἡμέρας τε καὶ νηκτός». Μένει κολοβὸν ἐν κεφ. θ' «Περὶ τὴν ἐμβολὴν καὶ τὴν ἐκβολὴν του ἡλίου ἐν τες ἡβ ζώδοις».

Μετὰ μικρῶν ἐγχρώμων θυρεῶν τῶν ζφδίων ἐν τῷ γ' κεφαλαίῳ.

Ἐν φ. 25ν παρενεγράφησαν τάδε: *Νικόλαος Μάρκας. Εὔρον τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς τὴν μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν κατὰ τὸ ἔτος 1875. Ν. Πάρκας. Α. Ζομπόλης.* Ἐν φ. 28ν: 1821. δεκεμβρίου: 23: ὑπάρχει τοῦ Χρήστου τῆς Παναγίας.

Τὰ φ. 25ν, 28ν, 40ν καὶ 41r ἀρχῆθεν ἄγραφα.

Στάχωςις νεωτάτη.

9

Χαρτ. 0,205×0,14. Αἰῶνος XVII (φ. 214).

Νομοκάνων.

Ἀρχεται ἐν φ. 7ν «Περὶ κριτοῦ τοῦ εἶναι εἰς πάντας συμπαθὴν καὶ νὰ μηδὲν πιστεῦν λόγους τινὸς χωρὶς νὰ ἐξετάζη...». Προηγείται α' (φ. 1r-6r) Πίναξ ἀκέφαλος ἀπὸ τέλους κεφ. σιη'... «αὐτῶ... οὐσο ...άτου νιοῦ Σιράχ» (τὰ λοιπὰ τιλφόβρωτα), σιθ' «Αἰτίαι ὁποῦ κάμνουν οἱ γονεῖς τὰ παιδιά αὐτῶν αἱ... ἀπὸ τὰ πράγματα αὐτῶν καὶ περὶ νιοῦ ἂν πανδρευθῇ χωρὶς θέλημα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ Ἀρμενόπουλου»... σκθ' «Εὐχὴ τὴν ὁποίαν λέγει ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ ἢ ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μέλλοντος μεταλαβεῖν». — β' (φ. 6ν) «Κεφάλαιον κανονικόν τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνου πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου πῶς δεῖ συνάγειν τὰ ἐπιτίμια τῶν ἁμαρτανόντων».

Τὰ κεφάλαια τοῦ κειμένου ἀνταποκρίνονται πρὸς τὸν πίνακα. Τελευταῖα σφρζόμενα σοβ' «Περὶ τάξεως πρωτοκαθεδρίας τῶν ἁγιοτάτων πατριαρχῶν καὶ αἱ μητροπόλεις καὶ αἱ ἀρχιεπισκοπαὶ ὁποῦ εὐρίσκονται τὴν σήμερον καὶ εἶναι ὑποκείμεναι τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων Κωνσταντινουπόλεως», σογ' «Περὶ ποίοι τῶν μητροπολιτῶν ἔχουν τὴν σήμερον ἐπισκοπὰς» (κολοβόν).

Ὁ κῶδιξ ἔχει καὶ παλαιὰν ἀρίθμησην σελίδων ἀπὸ 17-254.

Τὰ φ. 12r-12Γν ἐσχισμένα κατὰ τὸ κάτω ἤμισιν. [Ἐπιτίτλοι καὶ κεφαλαιώδη ἀρχικὰ ἐρυθρά].

Στάχωςις νεωτάτη.

10

Χαρτ. 0,14×0,10. Αἰῶνος XVII (φ. 152).

1 (φ. 3r-70r). «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ | ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Καλυβήτου».

Ἀρχ. Βίον καὶ πολιτείαν ἀνδρὸς δικαίου βούλομαι νὰ διηγηθῶ ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

2 (73r-107r). *Ἡ ἀποκάλυψις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅπου ὑπῆγεν κάτω εἰς τὸν Ἀδην κ(αί) | εἶδε τοὺς ἁμαρτωλοὺς (ἐκ τοῦ ἁμαρτωλοῦς) πῶς | κολάζονται».*

Ἄρχ. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅπου ἔμελλε νὰ μετασταθῇ ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν διὰ νὰ προσευχηθῇ.

3 (φ. 110r-150r). *Λόγος κατασκευτικὸς | καὶ θανμάσιος τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου Ἀβραάμ λεγόμενον ἰδιοθέσιον αὐτοῦ».*

Ἄρχ. Ἐξῆσε δὲ ὡς λέγουν εὐλογημένοι χριστιανοὶ οὗτος ὁ ἅγιος καὶ δίκαιος Ἀβραάμ εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα χρόνους.

Τὰ φ. 1, 2, 70v-72, 107v, 108r καὶ 154 ἀρχῇθεν ἄγραφα. Ἐν αὐτοῖς δὲ παρενεγράφησαν διάφορα δοκίμια κονδυλίου καὶ τὰ ἐξῆς: Ἐν φ. 1r ἐρυθροῖς ἀμυδροῖς γράμμασιν ἀδιάγνωστον νῦν σημεῖωμα κτήτορος καὶ χειρὶ τοῦ ιθ' αἰῶνος, Γεώργιος Δ. Γεραλόπουλος. Ἐν φ. 1v Ἐτοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ Κιρηάκου Νικολάου Μπουτζετζέπης Ὑδραῖος χειρὶ τοῦ ιθ' αἰῶνος. Τοῦ αὐτοῦ κτήτορος σημεῖωμα καὶ ἐν φ. 151r, ὡς καὶ ἐν φ. 150v μετὰ προσθήκης ἐν Ἀγιονόρος καὶ χρονολογίας τὴν Α. Ἰουνίου 1840. Ἐν φ. 2v: ετοντο βιβλίων οἶνε (ἔπονται δύο λέξεις διαγεγραμμένα) τῆς Παναγίας ἀμιν 1708. αὐγούστον 22. Καί: Ετοντὸ βοιβριόν ἐνέ τῆς Παναγίης ἀμιν 1707 — αὐγούστον 22. Ἐν φ. 70r Τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ Κυρίου Δ. Γ. γερονδουλοπούλου πυροβοληπτὸν Β. τάξεως τῆς Βιόλῆτας γλαυδικονδρικτάν. Πάτριαι 1841 Ἰουλίου. 17. Ἐν φ. 70v Καὶ ἐν 1707 — ἡανοναρίως 25 Ἀπουορητὸ παναγιανηντῆρ τζεεμετεμικρ κλπ. τουρκιστὶ δι' ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἐν φ. 71r Καὶ — 1707 — ἡουηνως 5. Ἐν φ. 72r τὸ ἐξῆς αἶνιγμα χειρὶ τοῦ ιη' αἰῶνος: Κλέπτε ἡσίλθων του σιλίσε | τὴν πόλη. ἱμὲν πόλης ἐφίγε | ἐκ τὸν θηρίδον ἡ δε πολήται | ἀνελόθησαν καὶ παρεδόθησαν | τω ποιρὶ κατεκάησαν. Ἐν φ. 72r «Περὶ τῆς ματαιότητος του ματεον κοσμου» χειρὶ τοῦ ιη' αἰῶνος. [Ἄρχ. ἡ ζωὴ νυῶν ἐστιν ὀλύγη ὁ κόσμος διςκολος...]. Ἐν φ. 107v: 1697 ἀντονακὶ ἐγιαζαρ. γιανσαρηος οἰπτητατ Καί: ἀντονακὶ γιάζαρ γενοῦα-ριος οἰπτιτασινα 1699 Καί: ἀντονάκι γιάζαρ γενοῦαρίως οἰπτησαντά. [Ἐν φ. 108v-109r χειρὶ νεωτῆτη: «Ὁ ἄνθρωπος ποὺ θέλει νὰ σωθῇ ἐὰν δὲν περάσει μυρίους πειρασμοὺς ποτὲ δὲν θέλει ἰδῇ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ...»]. Ἐν φ. 109v: ετοντο βιβλίων οἶνε του αγίου παναγια. Ἐν φ. 151r: ἀναστᾶσι γιάς τη | ὦγλε μαλῆμ' ὀλά. [Καὶ κατωτέρω χειρὶ νεωτῆτη: ἐτοῦτο το βιβλιαριον εἶναι του κιρηάκου νικολάου | μπουτζετζέπης. ὕδραίου»].

Χειρὶ τοῦ Γερανδοπούλου, ὡς δεικνύει ἡ γραφὴ καὶ τὸ χρῶμα τοῦ μέλανος, εἶχεν ἀριθμηθῇ ὁ κώδις κατὰ σελίδας 1-293.

Στάχσις βυρσίνη μεθ' ἁπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

11

Χαρτ. 0,31×0,125. Αιῶνος XVIII (φ. 331).

1 (φ. 2r). «Εἰσαγωγή τῆς κατ' Ἀριστοτέλην λογικῆς, συναρμοσθεῖσα παρὰ τοῦ | εὐλαβεστάτου ἐν ἱερεῦ|σι Κυρίου Γεωργίου Σουγδουρή τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων | καὶ ῥητορικῆ συντεθεῖσα παρὰ τοῦ περιφανεστάτου καὶ σοφωτάτου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων ἤδη προτροπῇ καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ θεοφιλεστάτου | καὶ λογιωτάτου ἀγίου Δρυῖνον-πόλεως καὶ Ἀργυροκάστρου Κυρίου Κυρίου Δοσιθέου, διὰ | σχολίων σαφειστάτων ἀναπνευθεῖσα, εἰς χρῆσιν τῶν | φιλομαθῶν νέ(ων)· | ἐν Ἀργυροκάστρῳ, ᾠππε' ».

Προτάσσεται (φ. 3r - 5r) προοίμιον « Τῷ θεοφιλεστάτῳ ἑλλογιωτάτῳ τε καὶ | θεοπροβλήτῳ ἐπισκόπῳ ἀγίῳ Δρυῖνονπόλεως καὶ Ἀργυροκάστρου κυρίῳ κυρίῳ Δοσιθέῳ τὴν μετ' αἰδοῦς μου | ἄκρας ἀχνεοκλινῇ ἀπονέμω προςκύνῃσιν ». [Ἀρχ. Τὰς χεῖρας εὐνοϊκῶς ὄρεξον, ᾧ θεοῦ πάτερ]. Ἐν τέλει δ' αὐτοῦ (φ. 5r) τὸ ἐπίγραμμα τόδε :

Ἡ δόσις ἔπλεν^β Ἀρχι^αθύτης, Ζάθεος Δρυῖπολῆσιν
 Τῷ καὶ θεσπεσίῳ τοὺς δοσίῳν κορέσας·
 Χρυσοῦ ῥ' ἱρονόμος ἄλλοις λόγος, ἡδὲ καὶ δόξης,
 Σοὶ δ' εὖ δρᾶν τέκεα Χριστοῦ ἐν σοφίῃ·
 Τῷ κ' ἐρατῆς κείνης ὁσσης τῆς σὺ μόνος κλύσσεις, τῆς
 Δεῦρο πάροιθ' ἐλθὼν ἴζεο μεῦ φίλε δμῶς.

Κάτωθεν δ' ἡ ὑπογραφή ἦδε : Τῆς ὑμετέρας Σεβασμιωτάτης μοι καὶ ἑλλογιωτάτης θεοφιλίας | δοῦλ(ος) ἐλάχιστ(ος) | Εὐστοράτι(ος) ἱερεὺς ὁ | ἐκ Βοθκονκίου.

[Τὸ κεῖμενον τῆς «Εἰσαγωγῆς» ἐν φ. 6r - 105r.

Ἐν φ. 105r : « Τέλ(ος) εἰληφε διὰ χειρ(ός) λαυρεντί(ου) ἱερομ(ονά)-χου τοῦ | ἐξ Ἀργυροκάστρ(ου) ἐν ἔτει τῷ σωτηρίῳ ᾠππεφ ἀγούστου ιη'.

2 (φ. 106r - 305r). Σύνοψις τέχνης τῆς ῥητορικῆς κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν | συντεθεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ | λογιωτάτου μεγάλου ῥητορ(ος) τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κυρίου Ἀλεξάνδρου ἱατροῦ τε ἀρίστου τοῦ ἐκ | Κωνσταντινουπόλεως. | Ἀναπνευθεῖσα δὲ ἤδη δι' ἐρμηνειῶν σαφειστάτων καὶ | σχολίων ἀξιολόγων διδασκάλων, καὶ μὴν καὶ παραδείγμασι καταπλουτισθεῖσα τῶν ἐκ τε τῆς θύραθεν καὶ | τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς αὐλῆς ἐν λόγοις εὐδοκιμησάντων ῥητόρων.

Ἀρχ. Περὶ ὀρισμοῦ, ὧς καὶ μερῶν τῆς ῥητορικῆς. Ἐρ. Τί ἐστι ῥητορική; Ἀπ. Ρητορικὴ ἐστὶ τεχνικὴ δύναμις...].

3 (φ. 306r - 330r). «*Σύνταγμα ἐτέρων τιν(ός) ῥήτορ(ος) διεξοδικώτερον τοῦ προτέρου, Περὶ τρόπων καὶ σχημάτων(ων), γραμματικῶν, καὶ ῥητορικῶν* [Ἄρχ. Περὶ τρόπων καὶ σχημάτων τῶν τε γραμματικῶν καὶ ῥητορικῶν βραχέως διαληφώμεθα].

Ἐν τέλει (φ. 330r) τὰ ἐξῆς δύο ἐπιγράμματα :

*Εὐχάς μοι δίδου τὰς σὰς ἐθάδας πάτερ,
εὐμενῶς βλέπων εἰς χειρὸς μου τὸν πόνον.
Εἰ δέ τι παρέδραμεν ὁ κάλαμός μοι,
τοῦτο παῖσμι' ἀνθρώπειον, καὶ σύγγνωθί μοι.*

Ἔτερον.

*Βίβλον ἄριστ' ἔγραψεν ἦν ὀρᾶς φίλε
Λαυρέντιος δώρημα τῷ ἀρχιθύτῃ,
χεροῖν ἀμείψας τὴν πάλαι χειρῶν θέσιν.
δι' ἧς τέτακται ἐν χορῶ μυστηπτόλων.*

Ἐν τῷ φ. 331r τῷ συνεσταχωμένῳ τῷ περικαλύμματι : 1812 : Νοεμβρί(ου) 27 : ἐκίνησεν ὁ Ἀναστάσιος Μήτρον Μάντζον ἡμέρα | Τετράδι διὰ Βουκουρέστι, καὶ νὰ ἔλθῃ εὐτυχισμέν(ος) δόφει Κύριος ὁ Θεός.

Ὁ κῶδιξ ἔχει ἐπίτιτλα καὶ ἀρχικὰ γράμματα, ὧν τινα ἐγχρωμα.

Τὰ φ. 1, 105v, 305v καὶ 331 ἄγραφα.

Στάχωσις βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

12

Χαρτ. 0,22×0,15. Αἰῶνος XVIII (φ. 34).

1 (φ. 1r-9v). «*Μηνὴ Δεκευρίον κβ' Βιος καὶ πολυτηα τῆς ἀγίας μ(ε)-γαλ(ο)μάρτυρος Ἀναστασίας. Ἐκ τοῦ Μεταφραστοῦ.*

Ἄρχ. Κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ, τοῦ ἀσεβεστάτου ἦτον τίς κόρη, Ἀναστασία ὀνόματι, ὥραία τὴν ὄψιν, κ(αὶ) εὐπρεπέστατος.

2 (φ. 11r-34v). («*Ἀκολουθία τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτριάς*). Αὕτη γεγραμμένη ἄλλῃ χειρὶ καὶ ἐπὶ διαφόρου χάρτου μένει κολοβή.

Τὸ φ. 10 ἄγραφον.

Στάχωσις νεωτάτη.

13

Χαρτ. 0,16×0,105. Αἰῶνος XVIII (φ. 175).

Ψαλτήριον.

Ἀρχεται ἀκέφαλον: <πενή>των· εἶπε γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ (ΙΑ' 32). Τέλος κολοβόν: πρόσχες πρὸς τὴν δέησίν μου ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα (ΡΜΑ' 7).

Ἐν φ. 8r ἐν τῇ ᾧα χειρὶ τοῦ ιθ' αἰῶνος: Τὸν πανηγροτάτον καὶ σεβασμιότατον Σακοραφον. Ἐν τῇ ᾧα τοῦ φ. 94r χειρὶ τοῦ ιθ' αἰῶνος: δεν καη παρα φησέηκα ὁ Γεόργιος θά τὰ δόσι. Ἐν τῇ ᾧα τοῦ φ. 136r χειρὶ τοῦ ιθ' αἰῶνος: Χριστὸς ἀνέστη. Τὸν πανοσιότατον ἅγιον καθηγούμενον Κύριον Κύριον Ἰωσίφ.

Τὰ φ. 172·175 ἐσχισμένα ἄνω κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ πλέον.

Στάχσις διὰ βύρσης ἐφθαμένης ἔμπροσθεν, περικαλυπτούσης ξυλίνην πινακίδα τιλφόβρωτον.

14

Χαρτ. 0,21×0,14. Αἰῶνος XVII (φ. 250).

1 (φ. 1r·228v). (Ψευδοδωροθέου Χρονικόν.)

Ἀρχεται ἀκέφαλον: φωτία ἦτις ἄναψε μονάχῃ της εἰς ἓνα λιβάδι καὶ ἐξέβη ἓνας λόκος ἀπὸ τὰ κλαδιά καὶ ἔπερνε μὲ τὸ στόμα του φρύγανα ξηρά. Ἐν φ. 2r «Βασιλεία Νεμέτωρος». Ἐν φ. 118v «Βασιλεία Σταυρακίου υἱοῦ Νικηφόρου». Ἀρχ. Μετὰ τοῦτον ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σταυράκιος καὶ ἐβασίλευσε μῆνας β' ὁ ὁποῖος ἦτον λαβομένος εἰς τὸν δεξιὸν ὄμον, ὅπου ἐλαβόθη εἰς τὸν πόλεμον τῶν Βουλγάρων, καὶ ἀσθενήσας ἀπέθανε. Εἰς ταῦτα δ' ἔπονται τάδε: Ἔως ἐδῶ τελειώνει ὁ κῦρ Θεοφάνης ὁ ἡγούμενος τοῦ μεγάλου ἀγροῦ. Ἐν φ. 119r: «Βιβλίον ἕτερον χρονογραφικὸν κῦρ Ἰωάννου τοῦ Σκυλίτση· γράφει δὲ ἔως τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ. Βασιλεία Μιχαὴλ τοῦ Παργαβέ». Ἀρχ. Μιχαὴλ ὁ Παργαβέ ὁ καὶ Κουροπαλάτης ἐγένετο βασιλεὺς. Ἐν φ. 180v: «Ἔως ἐδῶ τελειώνει ὁ Ἰωάννης ὁ Σκυλίτζης ὁ χρονογράφος». Ἐπειτα: «Βασιλεία Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ». Ἀρχ. Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου ἐβασίλευσε μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ οὗτος γοῦν ὁ βασιλεὺς ἔκαμε νεαρὰν περὶ μνηστείας γάμου. Ἐν τοῖς περὶ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου ἐν φ. 138v κ.έ. τὰ περὶ τάξεως μητροπολιτικῶν θρόνων. Μετὰ τὰ περὶ ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως καὶ περὶ Μωάμεθ, Ἰάγγου καὶ Μουράτη ἐν φ. 191v: Ἐδῶ γράφομεν καταλειπτῶς πόθεν κατὰγεται οὗτος ὁ

σουλτάν Μουράτης και πώς έλαβε την βασιλείαν και πόθεν ήσαν οί προπάτορες αὐτοῦ, οί ὁποῖοι λέγονται Ὅτμανλίδες, και τί πολέμους ἔκαμαν· και ποῖους τόπους ἐπῆραν. Ἐξικνεῖται μέχοι και τοῦ σουλτάνου Μουράτη Δ', οὗ ἡ βασιλεία ἀρχεται διὰ τῶν λέξεων τῶνδε: "Ἐλαβε δὲ τὴν βασιλείαν ὁ σουλτάν Μουράτ υἱὸς σουλτάν Ἀχμέτ παιδῖον χρόνων ιβ'. Τέλ. και ἐπεροῦσαν οἱ ἀνθρωποι ἀπάνω τὸν πάγον.

2 (φ. 231r). «Τοῦ ἐν ἀγίοις π(α)τρ(ό)ς ἡμῶν Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων Χρησμοὶ περὶ τῶν μελλόντων».

Ἔπονται ὑπὸ ἰδίας ἐπιγραφάς: α' (φ. 237) «Χρησμός», β' (φ. 238) «Ὅρασις τοῦ Δανιήλ», γ' (φ. 241r) «Χρησμός τῆς Κύπρου», δ' (φ. 241v) «Χρησμός τῆς Ῥώμης», ε' (φ. 242r) «Ἔτερος χρησμός», ς' (φ. 242r) «Χρησμός τῆς Κρήτης», ζ' (φ. 242v) «Ἔτερος χρησμός», η' (φ. 242v) «Χρησμός τοῦ Χριστιανοῦ βασιλέως», θ' (φ. 243r) «Ἔτερος χρησμός», ι' (φ. 243v) «Ἔτερος χρησμός». Κατόπιν (φ. 244r) «Στίχοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως». Ἀρχ. Βύζαντος ἀλλή ἐστία Κωνσταντίνου.

3 (φ. 244v). (Λέοντος σοφοῦ Χρησμοὶ ἀνεπίγραφοι).

Ἀρχ. Αἱ δὲ θῆτα καὶ δε κάππα καὶ δε πόλεμον τὸν ἔχον.

Μεταξὺ τῶν φ. 244v καὶ 245r λείπει ἐν φύλλον.

4 (φ. 245r). «Προοίμιον τοῦ ἀλφαβήτου».

Ἀρχ. Γίνωσκε ἀθθέντα ἐντιμώτατε και τῶν μαῖστώρων τῆς χρυσοχοΐ-κῆς τέχνης πρῶτε· ὅτι τὰ μυστήρια τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπου ἔδωκεν ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις, πολλὰ και διάφορα εἶναι και ἀμέτρητα.

Ἔπονται μετὰ τὸ προοίμιον (φ. 245r-v) τὰ περὶ τῶν γραμμάτων, και πρῶτον, «Περὶ τοῦ ἄλφα». Ἀρχ. Πρῶτον γράμμα εἶναι τὸ α... Ὅθεν τὸ α οὕτω γραφόμενον τὴν ἄβυσσον δηλοῖ. Κατόπιν «Περὶ τοῦ βῆτα». Ἀρχ. Τὸ δὲ βῆτα οὕτω γραφόμενον ὡς βλέπεις ὁ μὲν ἀπάνω κύκλος τὰ οὐράνια σημαίνει ἥγονν τοὺς πλανήτας. Ἔπονται τὰ λοιπὰ γράμματα [μέχοι φ. 249v].

Ἐν τῇ ἄνω ᾠγ τοῦ φ. 1r χειρὶ νεωτέρῃ τάδε: Ἐκ τῶν τοῦ γρηγορίου Ἰωάννου Γεωργάνογλου, ἦτοι ξὺν τοῖς ἄλλοις και τότε. [Ἐν τῇ ἄνω ᾠγ τοῦ φ. 38r: «Γεωργάνογλου Ἰωάννου»]. Ἐν φ. 229r: Τὸ παρῶν σύνθεμα εἶναι σὴνθεμένων παρὰ τοῦ κύρ | Γεωργάνογλου Ἰωάννου. Καὶ κατωτέρω χειρὶ τοῦ ιη' αἰῶνος: Τὸ παρῶν βιββλίον ἡ παροῦσα φυλλάδα ἐγράφη | ὅλη καθὼς φαίνεται σημηωμένη διὰ χηρὸς του κύρ Γεωργάνογλου Ἰωάννου Θεσσαλωνικαῖον και ὑπάρχη ἐμοῦ. Γεωργάνογλους Ἰωάννης. Questo libro e stato sgirito da me Jorgano di Zoane De Sallonica. Ἀλλ' ἡ ὑπὸ τοῦ Γεωργάνογλου γραφὴ τοῦ κώδικος δὲν εἶναι ἀληθής. Ἐν τῇ κάτω ᾠγ τοῦ φ. 244v: ἔτη 1720 ο ελαχιστος Δημητρις Ιουνηον ιζ. [Ἐν φ. 245r (κάτω ᾠγ): «ἀκόμα κύρ νικόλα ναζῆς σοῦ περικαλῶ κύρ | νικόλα να παρὶς αὐτό»]. Ἐν φ. 250v: Τω παρὸν βιβλοῖον ὑπαρχν εμου | Ἰωάννω παπα αποσῶλοι· εἰοῦ και οὐδῆς ἀποξενόσι αὐτὸ χωρὴς της ἐμης... | Ἐν φ. 249v ὡς δοκίμιον κονδυλίου χειρὶ

τοῦ ιζ' αἰῶνος : *μιά αλεπού ἐπειδὴ ἦδεν ἐθεώρησεν βώτρην*. "Ετι δ' ἀτελέστερος ἐπαναλαμβάνεται ὁ μῦθος οὗτος ἐν τῇ κάτω ὥα τοῦ φ. 35r.

Τὰ φ. 229-230 ἀρχῆθεν ἄγραφα.

Στάχωςις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων διὰ βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

15

Χαρτ. 0,187×0,134. Αἰῶνος XIX (φ. 147).

1 (φ. 3r-4v). «Βίος τοῦ Συνεσίου ἐπισκόπου Κυρήνης. Ἐκ τοῦ ιδ' βιβλίου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου».

2 (φ. 6r-142v). «Αἱ ἐπιστολαὶ Συνεσίου τοῦ Κυρηναίου μετὰ τῶν σχολίων τοῦ διδασκάλου Νεοφύτου ἱεροδιακόνου τοῦ Πελοποννησίου. Ἐκδοθεῖσαι σπουδῇ τε καὶ ἐπιστάσῃ Γρηγορίου ἱεροδιακόνου Δημητρίως τοῦ Κωνσταντῆ καὶ συνδρομῇ ἐν μέρει τῶν ἐντιμοτάτων Κυριῶν Ἐλευθερίου Μιχαὴλ Ραφανιώτου καὶ Ἀβραμίου Χατζῆ Δημητρίου Ἀμπελακιώτου. Ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ Γεωργίου τοῦ Βεντότου. ἀφ' ἧβ' ».

Μετὰ τὸ ὄνομα Ἀμπελακιώτου 1808 Ἰουλίου α', δι' ὧν δηλοῦται προφανῶς ὁ χρόνος τῆς γραφῆς τοῦ κώδικος.

Τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Συνεσίου προτάσσονται : (φ. 6v) ἀφιέρωσις Γρηγορίου ἱεροδιακόνου Δημητρίως «Τῷ ἔλλογιμωτάτῳ καὶ σεβασμιωτάτῳ δεσπότῃ μου κυρίῳ κυρίῳ Διονυσίῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Πλαταμῶνος», (φ. 7r) ἐπιστολὴ «Τοῖς ἐντευξομένοις» καὶ (φ. 8v) ἐπιγράμματα Λάμπρου Φωτιάδου εἰς τὴν βίβλον :

[«Τοῦ ἔλλογιμωτάτου διδασκάλου Λάμπρου Φωτιάδου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων ἐπιγράμματα εἰς τὴν βίβλον» :

1. Ἀρχ. : Πνικτοῖς ἐν πνάκεσσι Συνέσιος εὐλαλον ὄσαν (στίχ. 8).

2. Ἀρχ. : Ὡς βαίνων ὑπὸ φωτί μιν ἔρχεται ἥχι θέλησις (στίχ. 6).

3. : Πᾶσαν ἄφαρ πύξον βίβλον ἄλλην Συνεσίου

λάξο δ' ἐμπαπέως, τὴν πορὲ Γρηγόριος.

Ἐν φ. 134r-144v : Νεόφυτος ἱεροδιάκονος Ἀθανασίῳ (ἐπιστολὴ μετὰ «Παραρητήματος»). Ἀρχ. Ἐκομισάμην τὸ πρὸς ἐμεῖ σου ἀδελφικὸν γράμμα. Τελ. ἦδεν αὐτὸν ἀντεχόμενον. ἀφν' Γαμηλιῶνος γ' μεσοῦντος.

Ἐν φ. 145r-v : «Ἐπισημεῖωσις»].

Ἐν φ. 146r : «Παροράματα καὶ ἐπιδιορθώσεις» κατὰ σελίδας καὶ στίχους, ἀναφέρονται δ' εἰς τὸ ἐν τῷ κώδικι ἀντίγραφον.

Ἐν φ. 1r ἀκέφαλος πραγματεία. Ἀρχ. Ἀπὸ τὰ τρία εἶδη τῶν ἐραστῶν ἄλλοι (διαγεγραμμένη ἡ λέξις αὕτη, ἄνωθεν δ' αὐτῆς ἐκείνοι) μὲν ἐρασταὶ μὲ τὸ νὰ ἔχουν τὰς πρώτας αἰτίας σαρκικάς. Ἐν φ. 2r, μείναντι ἀρχῆθεν

ἀγράφῳ, τάδε : ,αωί' καὶ τόδε ξὺν τοῖς ἄλλοις *Γιαλῇ Δημητρίῳ* (διαγεγραμμένον τὸ ὄνομα καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἀνωθεν χειρὶ νεωτέρα : *Γρηγ. ἱερ. Σκοπ. Φενρουαρίου ιζ'*. Τὸ φ. 2ν ἄγραφον. Ἐν τοῖς ἀρχῇθεν ἀγράφοις φ. 146ν καὶ 147r παρενεγράφησαν ρητὰ ἐκ τῆς Σοφίας Σειράχ. Ἐν φ. 147r : 1828. *Φενρουαρίου 7 ἡμέρα δ'*. Ἐν ἡμίσει παραφύλλῳ, συγκεκολλημένῳ τῷ περικαλύμματι τῆς ἀρχῆς, λείψανα φιομανίου ἑλληνιστί.

[Ὁ κῶδιξ φέρει καλλιτεχνικὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα].

Στάχσις βυρσίνη μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

16

Χαρτ. 0,22×0,165. Αἰῶνος XVIII (φ. 73).

«*Εἰσαγωγή εἰς τὰ ἀριθμητικά | τοῖς κατὰ τὴν Ἀθωνιάδα ἀκαδημίαν τῶν | ἐπιστημῶν ἀκροωμένοις συντόμως | σχεδιασθεῖσα*».

Ἐν τῇ ἄνω ῥα ἐκατέρωθεν τῆς ἐπιγραφῆς : ,αψξ' κατὰ | *μῆνα Φεβρουάριον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡγμάμεθα τῆςδε τῆς πραγματείας*.

Τὰ φ. 1, 2, 70-73 ἄγραφα.

Στάχσις διὰ βύρσης ὑποκιτρίνης μετ' ἐπιτυπωμάτων, ἐν οἷς καὶ παραστάσεις ἀγίων.

17

Χαρτ. 0,193×0,136. Αἰῶνος XIX (φ. 107).

Ὁμήρου Ἰλιάδος Α - Γ μετὰ σχολίων ὑποσελιδίων.

Ἐν φ. 1r προτάσσονται ἄλλη χειρὶ τινὰ περὶ Ὁμήρου καὶ Χρυσήιδος. Ἐκάστης ραψωδίας προηγεῖται ἡ ὑπόθεσις αὐτῆς, ἐν δὲ φ. 103r ὁμοίως ἄλλη χειρὶ περὶ Διὸς καὶ Αἴδας, Κρόνου καὶ Τιτᾶνος.

Ἐν φ. 1r : 1810 καὶ τόδε πρὸς τοῖς ἄλλοις *κτῆμα* (ἔπεται λέξις διαγεγραμμένη) *Δημητρίῳ φεῦ : ἡ' ὅπερ καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐγράφθη*.

Τὰ φ. 1, 103-107 ἀρχῇθεν ἄγραφα. Ἐν φ. 107ν παρενεγράφησαν ἄλλη χειρὶ τάδε. *Τῷ παναγιωτάτῳ θειοτάτῳ σεβασμιωτάτῳ, οἰκουμενικῷ πατριάρχει, τῷ εὐεργετικοτάτῳ μοι πατρὶ καὶ δεσπότῃ, κυρίῳ κυρίῳ Χρυσάνθῳ*.

Στάχσις διὰ ναστοῦ χάρτου τῶν χρόνων τοῦ κώδικος.

18

Περγ. 0,155×0,132. Αἰῶνος XII (φ. 263).

Τετραευάγγελον.

Ἐν φ. 2r ἄρχεται ἀκέφαλος ἡ ὑπόθεσις Ματθαίου διὰ τῶν λέξεων *περὶ οὗ ζητεῖς εἰρήσασιν*. Ἐπονται «*Τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια*».

Ἐν φ. 4r τὸ Εὐαγγέλιον Ματθαίου. — Ἐν φ. 73v «Τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια». — Ἐν φ. 74r τὸ Εὐαγγέλιον Μάρκου. — Ἐν φ. 119v «Τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια» μέχρι τοῦ ις', ἀποκεκομμένον τοῦ φύλλου, ἐν ᾧ ἡ συνέχεια. — Ἐν φ. 121r Ὑπόθεσις τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου. Μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ ἐν φ. 200v λείπει ἐν φύλλον, ἐν ᾧ περιείχοντο ἡ ὑπόθεσις καὶ τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου. — Ἐν φ. 201 τὸ Εὐαγγέλιον Ἰωάννου.

Οἱ ἀριθμοὶ τῶν κεφαλαίων καὶ παραγράφων καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτῶν δι' ἐρυθροῦ χρώματος ἐν τῇ ᾧα. Ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκάστου Εὐαγγελίου ἰδιόρρυθμον πολύχρωμον ἐπίτιτλον. Ἐν φ. 93v ἐν τῇ κάτω ᾧα ἡ ἐξῆς καὶ εἰς τὸ φ. 94r διήκουσα ἐρυθρὰ μονοκονδυλία : Ἀγία Τριάς βωήθῃ τὸν δούλον σου τὸν ἐκγράψαντα εὐτελὴν θύτην Λαμνανόν. Ἀπὸ φ. 189v ἡ γραφὴ ἀδροτέρα καὶ μεγαλύτερα, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς χειρός, μόνον δ' ἀπὸ τῆς ἐν φ. 201v ἀρχῆς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰωάννου διαγιγνώσκεται ἄλλη χεὶρ. Ἐν φ. 262v : Ὑπελειώθη δὲ διὰ χειρὸς Θεοδώρου ἁμαρτωλοῦ καὶ εὐχῆ. Ἐν φ. 263r ἐρυθρὰ τάδε : Ὁ Θεός διὰ πρεσβειῶν τῆς παναρχάντου αὐτοῦ μ(η)τρός τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδ(ρόμ)ου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῶν ἁγίων ἐνδόξων πανευφήμων καὶ εὐαγγελιστῶν Ἀποστόλων Ματθαίου Μάρκου Λουκᾶ καὶ Ἰωάννου φυλάξει τῷ εὐτελεῖ θύτη, Κυρίλλῳ ἱερομονάχῳ τῷ ἀναγινώσκοντι τὸ Κυριακὸν βιβλίον τῆχει δὲ καὶ ὁ γράφων συγγνώμης καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν πάντῃ ἁμαρτωλὸς καὶ εὐτελὴς θύτης τοίνοντα Λαμνανός.

Κατὰ ταῦτα τὸ τελευταῖον φύλλον ἀνήκει εἰς τὸν ἀρχικὸν κώδικα, μόνον δὲ παρεμβεβλημένον μέρος εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ βιβλιογράφου Θεοδώρου γραφὴν εὐαγγέλιον τοῦ Ἰωάννου.

Εἰς τὰ ἀρχῇθεν ἄγραφα φ. 1 καὶ 263v παρενεγράφησαν διάφορα δοκίμια κονδυλίου, ἐν οἷς καὶ τάδε (φ. 1v) : [ὥ γε μου φωτησὸν τὸν δούλον σου | μανολί].

ὥ ὅσπερ ξενῇ χερδόντε ἡδοῖν πατρίδαν | καὶ ἡ θαλατεβοντες οἰδοὶ λειμανὰ [καί] | τω νοσὸν ἔχοντες οἰδοιν ἡγοιαν ὁ... (λείπουνσι τὰ λοιπά). Ἐν φ. 3r χειρὶ ιδ' αἰῶνος περὶ τῶν λέξεων θάρσος, θάρρος καὶ θράσος καὶ τῇ αὐτῇ χειρὶ «Πυθαγορικά ἐπη τὰ οὕτως ἐπιγενόμενα».

Εἰς τὰ ξύλα τῆς σταχώσεως εὑρηνται συγκεκολλημένα ἔντυπα φύλλα οὐβικού ἐκκλησιαστικοῦ βιβλίου. Ἐν τοιούτῳ παραφύλλῳ τοῦ τέλους : 175ον μηνὶ αὐγούστου | τοῦτο τω ἀγων καὶ ἱερῶν τετραβάγκελον ἡπαρχῇ καμου ταποينوῦ παπα καρειδονήτου (;).

Στάχωσις διὰ βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων, περικαλυπτούσης ξυλίνης πινακίδας. Σφῶνται καὶ λείψανα θηλυκωτήρων.

19

Χαρτ. 0,21×0,13. Αἰῶνος XVI (φ. 332).

1 (φ. 4r·287r). « Ἐρᾶνος λέξεων ἐκ τῶν ἀπαξαπασῶν βίβλων συνα-
θροισθῆσα ἐκ τῶν ἔξωθεν φιλοσόφων καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς διδασκάλων ».

Ἄρχ. Ἄρχῃ τοῦ ἄλφα μετὰ τοῦ α' ἁπτος ὁ ἀπροςπέλαστος, οὐ οὐκ ἂν
ἄψαιτο.

2 (φ. 287r·289r). « Περὶ τῶν εἰ διφθόγγων ».

Ἄρχ. Εἴλωος ὁ δοῦλος καὶ κλίνεται εἴλωτος.

3 (φ. 289r). « Τὸ μ μετὰ τοῦ ο μικροῦ ».

4 (φ. 289r·v). « Τὸ α μετὰ τοῦ ω μεγάλου ».

5 (φ. 289v·290r). « Αἱ φωναὶ τῶν ζώων ».

6 (φ. 290r·293r). « Λέξεις τοῦ Ψαλτηρίου ».

7 (φ. 293r·294r). « Λέξεις τῶν Ῥδῶν ».

8 (φ. 294r·297r). « Λέξεις τῆς Ὀκτατεύχου τοῦ Μωσέως ε' καὶ
ἕτερα γ' ».

9 (φ. 297v·298v). « Λέξεις τοῦ Ἰώβ ».

10 (φ. 298v·302v). « Λέξεις τοῦ Τετραβασιλείου ».

11 (φ. 302v·303v). « Λέξεις τῆς Παναρέτου ».

12 (φ. 303v·304r). « Λέξεις τοῦ Σιράχ ».

13 (φ. 304r·306v). « Λέξεις τῶν προφητῶν ».

14 (φ. 306v·307r). « Λέξεις Ἰεζεκιήλ ».

15 (φ. 307r·307v). « Ἐκ τοῦ Ἱερεμίου » - « Ἐκ τοῦ Ζαχαρίου » - « Ἐκ
τοῦ Δανιήλ ».

16 (φ. 307v). « Ἐκ τῶν Παραλειπομένων ».

17 (φ. 307v·308v). « Λέξεις ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου εὐαγγελίου ».

18 (φ. 308v). « Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον ἀγίου εὐαγγελίου ».

19 (φ. 308v·309r). « Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἀγίου εὐαγγελίου ».

20 (φ. 309r). « Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου εὐαγγελίου ».

21 (φ. 309r·310v). « Λέξεις ἐκ τῶν Πράξεων ».

22 (φ. 310v·322r). « Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ μεγάλου Παύλου ».

23 (φ. 322r). « Ὀνόματα μηνῶν κατ' Αἰγυπτίους καὶ Ῥωμαίους ».

24 (φ. 323r·324v). « Απόδειξις ἐναργῆς ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι πάπαι νῦν
πνευματομάχοι ».

Ἄρχ. Ἦν ἐν τῇ ἐβδόμῳ συνόδῳ Ἀδριανὸς πάπας Ῥώμης.

25 (φ. 324v·326v). « Περὶ αἰσθήσεως ».

Ἄρχ. Αἰσθήσις πνεῦμα νοερὸν ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα πεμ-
πόμενον.

26 (φ. 326v·327r). « Διάψαλμα ».

"Αρχ. "Εγραψαν τὸ διάφαλμα οἱ ἐρμηνεύσαντες τέσσαρες ἄρχοντες.
27 (φ. 327r). «Φρόνησις».

"Αρχ. Φρονήσεως μὲν ἔργον τὸ στρατηγεῖν.
28 (φ. 327r - 328r). «Φύσις».

"Αρχ. Ὡς φερε εἰπεῖν ἐπὶ ἀνθρώπων.
29 (φ. 328r - 329r). «Φωστήρ ὁ ἥλιος».

30 (φ. 329r-v). «"Ανθρωπος ἐστὶ ζῶον λογικόν».

31 (φ. 329v). «Τὰ ιβ ζώδια ἐν πῶ μηνὶ τὸ καθ' ἐν δέχεται τὸν ἥλιον».

Τὰ φ. 1-3 καὶ 330-333 ἄγραφα.

Ἐν φ. 333r παρενεγράφησαν τάδε : ᾗ Ἐμετάσχαθῆ τὸ παρὸν λεξικὸν
ἐν τῷ ζῳῇ ἔτι ἐν μηνὶ Μαρτίῳ α. Εἴτα ἄλλῃ χειρὶ : παρεμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ
Γερμανοῦ ἱερομονάχου, ἐπομένων τινῶν ἀφανῶν.

Στάχωσις βυρσίνη, περικαλύπτουσα ξυλῖνας πινακίδας, μεθ' ἀπλῶν ἐπι-
τυπωμάτων. Σφύζεται θηλυκωτῆρ, οὗ τὰ λωρία διατρυπῶσι τὴν τελευταίαν
ξυλίνην πινακίδα.